

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ, ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Τα Εναλλακτικά Πλαίσια Επιχορήγησης Επιχειρηματικών Δράσεων ως Εργαλεία

Στρατηγικών Στόχων

Νικόλαος Σ. Δόντσης

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
1. ΤΡΟΠΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	5
1.1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	5
1.2. ΟΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ, ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ & ΕΝΙΣΧΥΣΗ	8
1.3. ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	9
1.4. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ.....	22
2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΥΛΩΝΩΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ.....	25
2.1. LEADER	25
2.2. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ.....	27
2.3. ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	28
2.4. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ	32
3. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ “ΕΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ” ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	35
3.1. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 4399/2016 ΚΑΘΕΣΤΩΣ «ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ»	35
3.2. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 4399/2016 ΚΑΘΕΣΤΩΣ «ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ».....	71
3.3. ΕΣΠΑ «ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» ...	81
3.4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΑΕΔ «ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ 10.000 ΑΝΕΡΓΩΝ, ΗΛΙΚΙΑΣ 18-66 ΕΤΩΝ»	97
3.5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LEADER ΚΑΘΕΣΤΩΣ «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)», «ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ»	103
4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – ΠΙΝΑΚΕΣ	127
5. ΣΥΝΟΨΗ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	129
6. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ.....	131
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ:	131
ΒΙΒΛΙΑ	134

Περίληψη

Ο σκοπός της διπλωματικής εργασίας είναι να προσεγγίσουμε το θέμα της κρατικής επιχορήγησης και πιο συγκεκριμένα να εμβαθύνουμε στην ενίσχυση των Ελληνικών επιχειρήσεων με βάση το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ), τον Αναπτυξιακό Νόμο 4399/2016, το πρόγραμμα LEADER (Liaisons Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale – Δεσμοί μεταξύ δράσεων για την ανάπτυξη της οικονομίας του αγροτικού χώρου) και τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ).

Για την ανάλυση της έγινε λεπτομερής ανασκόπηση των πλαισίων επιχορήγησης και των εναλλακτικών τρόπων χρηματοδότησης που καλούνται να επιλέξουν οι Έλληνες επιχειρηματίες. Περιγράφηκε αναλυτικά το αναπτυξιακό νομικό πλαίσιο που επικρατεί στην Ελλάδα, τονίστηκαν οι σημαντικές διάφορες των προγραμμάτων και ο αντίκτυπος αυτών στην Ελληνική οικονομία και έγινε καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης με έμφαση τι επικρατεί σήμερα.

Για την προσέγγιση της ενίσχυσης μέσω των προγραμμάτων επιχορήγησης έγινε ενδελεχής παρουσίαση των σημαντικών σημείων του καθενός εναλλακτικού τρόπου χρηματοδότησης του περιεχομένου αυτών καθώς και όλων των βημάτων που απαιτούνται για την επιλογή και ένταξη του ενδιαφερομένου σε κάθε ένα πλαίσιο. Δοθήκαν ιδιαίτερες διευκρινίσεις και συμβουλές στον δυνητικό δικαιούχο με κύριο στόχο τη βέλτιστη επιλογή προγράμματος επιχορήγησης.

Βασικός σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να αναπτυχθεί ένα εγχειρίδιο επιλογής προγραμμάτων που υλοποιούνται έως την παράδοση της εργασίας στις 20/3/2020.

Τα προγράμματα επιχορήγησης έχουν μεγάλη ανταπόκριση στις επιχειρήσεις και αποτελούν αναγκαιότητα επανεκκίνησης της Ελληνικής οικονομίας. Με το πέρας του τρέχοντος κοινοτικού πλαισίου στήριξης αναμένεται να αρχίσει το επόμενο από 2021-2027 καθώς και ο Νέος Αναπτυξιακός Νόμος από 1/5/2020 , όπως ισχυρίζεται το υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Λέξεις κλειδιά : «Κρατική επιχορήγηση, κοινοτικό πλαίσιο στήριξης, επιχορήγηση, επενδύσεις, ανάπτυξη, αναπτυξιακός νόμος, χρηματοδότηση, υπαγωγή»

Εισαγωγή

Λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές συγκυρίες που επικρατούν σήμερα είναι προφανής η δυσκολία χρηματοδότησης των Ελληνικών επιχειρήσεων. Παρ' όλα αυτά η ζήτηση για επενδύσεις είναι μεγάλη από πολλές επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως νομικής μορφής και μεγέθους. Να σημειωθεί ότι ο κρατικός τρόπος χρηματοδότησης των επιχειρήσεων είναι ο μοναδικός που δεν ζητάει χρηματικά ανταλλάγματα από τις επιχειρήσεις (τόκους, μερίδια μέτοχων, ασφάλιστρα). Οι κρατικές ενισχύσεις είναι αρκετά υψηλές σε ποσοστά ενίσχυσης των δαπανών και έχουν διαφορετικό χαρακτήρα ανάλογα με τον στρατηγικό σχεδιασμό και τον ρόλο κάθε προγράμματος.

Θα εξεταστούν παρακάτω τέσσερις διαφορετικοί τρόποι κρατικής επιχορήγησης με διαφορετικά πλαίσια και θα αναλυθούν τα προγράμματα ενίσχυσης. Η τμηματοποίηση των προγραμμάτων έλαβε χώρα ως εξής : Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ), ο Αναπτυξιακός Νόμος 4399/2016, το πρόγραμμα LEADER , τα προγράμματα στήριξης του Οργανισμού Απασχόλησης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΟΑΕΔ).

Στόχος του παρόντος πονήματος είναι να διαλευκάνει και να διαχωρίσει στο μυαλό κάθε ενδιαφερόμενου τους λόγους που πρέπει να στραφεί σε κάποιο από τους παραπάνω τρόπους χρηματοδότησης στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, καθώς και στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Παρακάτω θα παρατεθούν τα προγράμματα που είναι εν ενέργεια την δεδομένη χρονική στιγμή στις δυο περιφέρειες, τι χρηματοδοτούν αυτά, την αναλυτική περιγραφή τους, καθώς και τα δικαιολογητικά ένταξης που απαιτούνται.

1. Τρόποι Χρηματοδότησης Επιχειρήσεων

1.1. Ορισμός και είδη χρηματοδότησης

Οι επιχειρήσεις σήμερα αντιμετωπίζουν καθημερινά πολλά και διαφορετικής φύσεως προβλήματα κατά την άσκηση της δραστηριότητας τους. Ανεξαρτήτως μεγέθους ή τζίρου, η πλειοψηφία των επιχειρήσεων είναι αρκετά ευαίσθητες στις μεταβολές του γενικότερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Για τον λόγο αυτό, η πρόσβαση των ελληνικών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση αντιμετωπίζει δυσκολίες. Τα βασικότερα προβλήματα είναι:

- ***Η υπερβολική γραφειοκρατία***
- ***Η έλλειψη προσωπικού με υψηλές δεξιότητες***
- ***Ο φόβος ένταξης σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα***
- ***Η έλλειψη συμβουλευτικών υπηρεσιών***
- ***Η έλλειψη γνώσεων και η παρακολούθηση των χρηματοδοτικών ευκαιριών***

Γενικότερα με τον οικονομικό όρο **«εταιρική χρηματοδότηση»** χαρακτηρίζεται το **σύνολο των ενεργειών εκείνων , στις οποίες προβαίνει ένα ταμείο για να διαθέσει κεφάλαια σε μια νόμιμη επιχείρηση για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της.** Για να γίνει πιο εύκολα αντιληπτό στην πράξη οποιαδήποτε χρηματοδότηση επιχείρησης περιλαμβάνει δυο σκέλη **1) Τον δοτή και 2) Τον λήπτη.** Από την μια πλευρά είναι **η πηγή προέλευσης των κεφαλαίων της χρηματοδότησης** και από την άλλη **η χρήση των κεφαλαίων αυτών από την επιχείρηση για την οποία προορίζονται.** Εξάλλου και η ετυμολογία της λέξης «Χρηματοδότηση» αποτυπώνει ακριβώς αυτόν τον ορισμό αφού είναι σύνθετη και προκύπτει από το ουσιαστικό «χρήμα» και το ρήμα «δίνω».

Ένας πλησιέστερος ορισμός για τον όρο της χρηματοδότησης είναι ο εξής:

«Χρηματοδότηση είναι ένας πολυδιάστατος ορός ο οποίος σημαίνει την δανειοδότηση, την χρήση νομισματικών μέσων και την διαχείριση τους, την ανάπτυξη κεφαλαιουχικού δυναμικού και την διαχείριση του νομισματικού πλούτου.»

Σύμφωνα με την κλασική οικονομική θεωρία **βασικός σκοπός της επιχείρησης είναι η μεγιστοποίηση του κέρδους** αξιοποιώντας οικονομικά τους πόρους με το χαμηλότερο δυνατό κόστος. Οι εταιρίες στρέφονται , λοιπόν , στη χρηματοδότηση όταν δεν ισοσκελίζονται τα έξοδα με τα έσοδα και πιο συγκεκριμένα τα οριακά έσοδα με το οριακό κόστος της , που αντιστοιχούν σε **ισορροπία μεταξύ ιδίων και ξένων κεφαλαίων.**

Από τη βασική διάκριση της χρηματοδότησης ως προς το πρώτο σκέλος διακρίνονται τρεις τύποι πηγών χρηματοδότησης οι οποίοι είναι:

- 1) **Η τραπεζική χρηματοδότηση.** Ταυτίζεται με την τραπεζική δανειοδότηση, που επιχειρείται από το κεφάλαιο των καταθετών.
- 2) **Η κεφαλαιαγορά.** Μέσω αυτής οι επιχειρήσεις εκδίδουν μετοχές ή ομολογίες τις οποίες και προωθούν στις χρηματιστηριακές συναλλαγές. Έτσι , εκδίδοντας μετοχές αποφεύγεται η καταβολή τόκων πλην όμως παραχωρείται μέρος της

ιδιοκτησίας των επιχειρήσεων σε νέους μετόχους, ενώ εκδίδοντας ομόλογα αποφεύγεται η εκχώρηση μέρους της ιδιοκτησίας των πλην όμως επιβαρύνονται των εξόδων τοκοχρεολυσίων και μάλιστα σε τακτά χρονικά διαστήματα.

3) **Η αυτοχρηματοδότηση.** Πρόκειται ουσιαστικά **για το πλέον υγιέστερο οικονομικό τρόπο χρηματοδότησης** που επιτυγχάνεται με **δέσμευση κερδών** με επακόλουθο τη διανομή μειωμένων μερισμάτων.

4) **Η κρατική επιχορήγηση.** Ουσιαστικά αναφέρεται στα προγράμματα στήριξης που επιχορηγούν επιχειρήσεις με σκοπό την ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας.

Όσο αφορά το δεύτερο σκέλος της βασικής διάκρισης δηλαδή της χρήσης των κεφαλαίων σε χρόνο αποπληρωμής τους οι χρηματοδοτήσεις διακρίνονται σε:

- 1) Βραχυπρόθεσμες
- 2) Μέσο – Μακροπρόθεσμες

Εκτός των ανωτέρω διακρίσεων λαμβάνεται επίσης υπόψη και η δραστηριότητα των επιχειρήσεων, όπου ανάλογα αυτών διαφοροποιείται το κόστος χρηματοδότησης τόσο ο τόκος όσο και ο χρόνος αποπληρωμής της.

Βάσει αυτών οι χρηματοδοτήσεις διακρίνονται σε:

- 1) **Βιομηχανικές**
- 2) **Βιοτεχνικές**
- 3) **Αγροτικές (Γεωργικές, Κτηνοτροφικές, Αλιευτικές)**
- 4) **Εμπορικές**
- 5) **Επαγγελματικές**

1.2. Οι έννοιες Επιδότηση, Επιχορήγηση & Ενίσχυση

Για τις έννοιες «επιδότηση» και «επιχορήγηση» οι απόψεις δίστανται για τη σημασία και την ορθή χρήση τους. Σύμφωνα με το λεξικό της κοινής Ελληνικής του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Σπουδών οι ορισμοί έχουν ως εξής:

- **Επιχορήγηση:** οικονομική παροχή που δίνεται από το δημόσιο προϋπολογισμό σε ιδρύματα, οργανισμούς, επιχειρήσεις κτλ. με στόχο την ενίσχυση τους.
- **Επιδότηση:** α. οικονομική παροχή που δίνεται σε ορισμένη οικονομική δραστηριότητα με στόχο την ανάπτυξη ή την ενίσχυση της και β. παροχή επιδόματος.

Ουσιαστικά πρόκειται για την **οικονομική ενίσχυση μιας εταιρίας ή βιομηχανίας** από μια κυβέρνηση ή έναν οργανισμό για την:

- ❖ Υποστήριξη μιας επιθυμητής δραστηριότητας όπως οι εξαγωγές
- ❖ Η διατήρηση χαμηλών τιμών σε ορισμένα βασικά αγαθά
- ❖ Υποστήριξη επιχείρησης που θεωρείται δημοσίου συμφέροντος
- ❖ Διατήρηση εισοδήματος των παράγωγων κρίσιμων ή στρατηγικών προϊόντων
- ❖ Διατήρηση υψηλών επίπεδων απασχόλησης

Το βασικό χαρακτηριστικό των επιδοτήσεων είναι η μείωση της αγοραίας αξίας ενός προϊόντος κάτω από το κόστος παραγωγής του. Οι επιδοτήσεις που μπορεί να είναι

φοροελαφρύνσεις ή χρηματικές συνεισφορές προορίζονται συνήθως για βιομηχανίες που βρίσκονται σε ύφεση και χρειάζονται ώθηση στην εγχωρία αγορά. Οι επιδοτήσεις προκαλούν υψηλότερη ζήτηση για ένα αγαθό ή μια υπηρεσία εξαιτίας της μειωμένης τιμής.

Αποτέλεσμα των επιχορηγήσεων είναι **η μείωση της ανταγωνιστικότητας των ξένων βιομηχανιών** αφού ακόμα κι αν παράγουν ένα συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία πιο γρήγορα, πιο φθηνά και πιο αποτελεσματικά δεν μπορούν να ανταγωνιστούν τιμές οι οποίες θα ήταν ζημιογόνες χωρίς τις επιδοτήσεις.

Η διάρκεια των επιδοτήσεων είναι βραχυπρόθεσμη αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις υιοθετούνται σε μόνιμη βάση.

1.3. Τρόποι και εργαλεία Χρηματοδότησης Επιχειρήσεων

Οι επιχειρήσεις στην προσπάθειά τους να αποφέρουν κέρδη και να ανταπεξέλθουν σε μια ανταγωνιστική αγορά οργανώνουν τους συντελεστές παραγωγής με αποτελεσματικούς τρόπους και στρέφονται προς την χρηματοδότηση καθώς οι στόχοι που κατά καιρούς βάζουν δεν μπορούν να εκπληρωθούν με τα ίδια κεφάλαια της εταιρίας ή των εταίρων.

Υπάρχουν δυο τρόποι χρηματοδότησης των αναγκών των επιχειρήσεων σε κεφάλαιο.

Η εσωτερική χρηματοδότηση ή αυτοχρηματοδότηση, η οποία αποτελεί εξαιρετικά δύσκολη επιλογή καθώς απαιτεί προμήθεια εσωτερικών πόρων στην επιχείρηση όπως τα κέρδη της, το ίδιο το κεφάλαιο, τα αποθεματικά διαθέσιμα και οι αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών της στοιχείων.

Αναλυτικά :

Προσωπικό κεφάλαιο

❖ Τύπος: Αυτοχρηματοδότηση

- ❖ Ποσό Χρηματοδότησης: Εξαρτάται από την προσωπική αποταμίευση ή περιουσία
- ❖ Πλεονέκτημα: Ανεξαρτησία
- ❖ Μειονέκτημα: Κίνδυνος προσωπικής οικιακής ζημίας
- ❖ Διαδικασία προσέγγισης: **Οι κυριότερες πηγές εσωτερικής χρηματοδότησης** είναι οι παρακάτω:
 - **Αύξηση του αρχικού κεφαλαίου της επιχείρησης** με μεταγενέστερες εισφορές των επιχειρηματιών ή μετόχων
 - **Δανειακή ενίσχυση** από τους διάφορους επιχειρηματίες
 - **Κεφαλαιοποίηση των πραγματοποιηθέντων κερδών** (τακτικά αποθεματικά)
 - **Οι πωλήσεις ή άλλα έσοδα που αυξάνουν την ρευστότητα** και τα χρηματικά διαθέσιμα και τις απαιτήσεις της ή και τα δυο μαζί.
 - **Τα κέρδη κεφαλαίου από την πώληση χρεογράφων ή άλλων προσωρινών επενδύσεων.**
 - **Οι πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων** ή άλλων επενδύσεων.
 - **Η αύξηση κεφαλαίων** από την έκδοση νέων μετοχών.

Η εξωτερική χρηματοδότηση είναι το κεφάλαιο που περιέρχεται στην επιχείρηση με παροχή κάθε μορφής πιστώσεων και προστίθεντο στο ίδιο κεφάλαιο συμβάλλοντας στην ανάπτυξη μεγαλύτερης δραστηριότητας και αποδοτικότητας του επιχειρηματικού κεφαλαίου. Οι πηγές άντλησης κεφαλαίων από τις επιχειρήσεις στις οποίες θα μπορούσαν να απευθυνθούν οι επιχειρηματίες για εξωτερική χρηματοδότηση συνοψίζονται στις πάρα κάτω κύριες κατηγορίες:

- ✓ *Τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης / ΕΣΠΑ/ LEADER*
- ✓ *Ο Αναπτυξιακός Νομός*
- ✓ *Ο τραπεζικός τομέας*
- ✓ *Λοιποί χρηματοδοτικοί μηχανισμοί*

Τα Κοινοτικά πλαίσια στήριξης ΕΣΠΑ

Τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης είναι το αποτέλεσμα που προκύπτει από τις διαπραγματεύσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις αναπτυξιακές προτεραιότητες που θέτει κάθε κράτος μέλος. Στα πλαίσια αυτών σχεδιάζονται και υλοποιούνται συγκεκριμένες κοινοτικές πρωτοβουλίες και επιχειρησιακά προγράμματα.

Το ΕΣΠΑ (Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς) αποτελεί το μεγαλύτερο αναπτυξιακό πρόγραμμα , το οποίο κατά την περίοδο 2007-2013, διαδέχτηκε το Γ' κοινοτικό πλαίσιο στήριξης που αφορούσε την περίοδο 2000-2006. Ήταν με άλλα λόγια το τέταρτο κοινοτικό πλαίσιο στήριξης (Δ' ΚΠΣ) ενώ σήμερα υφίσταται το ΕΣΠΑ 2014-2020.

Το ΕΣΠΑ είναι βασικό στρατηγικό εργαλείο για την ανάπτυξη της χώρας με τη συνδρομή σημαντικών πόρων που προέρχονται από τα ευρωπαϊκά διαθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (ΕΔΕΤ) της ευρωπαϊκής ένωσης, μέσω της υλοποίησης του ΕΣΠΑ επιδιώκεται η αντιμετώπιση των διαθρωτικών αδυναμιών της χώρας που συνετέλεσαν στην εμφάνιση της οικονομικής κρίσης αλλά και των προβλημάτων , οικονομικών και κοινωνικών που αυτή δημιούργησε. Επίσης το ΕΣΠΑ 2014-2020 καλείται να συνδράμει

στην επίτευξη των εθνικών στόχων έναντι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» κύριος στόχος της οποίας είναι η προαγωγή μιας ανάπτυξης:

- **Έξυπνης** με αποτελεσματικότερες επενδύσεις στην εκπαίδευση, την ερευνά και την καινοτομία,
- **Βιώσιμης** χάρη στην αποφασιστική μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και
- **Χωρίς αποκλεισμούς** με ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη μείωση της φτώχειας.

Πέραν των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ υπάρχουν διαθέσιμα και επιπλέον εργαλεία χρηματοδότησής κυρίως για τις επιχειρήσεις αλλά και τους φορείς. Η χρηματοδότηση μπορεί να πάρει την μορφή της επιχορήγησης, επιστρεπτέας ενίσχυσης, κεφάλαιο συν επένδυσης, επιδότησης επιτοκίου, εγγυοδοσίας, φορολογικών κινήτρων ή άλλες απαλλαγές. Τα χρηματοδοτικά εργαλεία προέρχονται από διαφορετικές πηγές χρηματοδότησής όπως αμιγή Ευρωπαϊκά προγράμματα που διαχειρίζεται απευθείας η Ευρωπαϊκή επιτροπή , αλλά και τα προγράμματα από εθνικούς πόρους.

Στη συνέχεια αποτυπώνονται συνοπτικά τα πιο βασικά χαρακτηριστικά των κρατικών ενισχύσεων, τα οποία εμφανίζονται ως χρηματοδοτήσεις μέσω προγραμμάτων:

Τύπος: Κρατικές ενισχύσεις (διάφοροι κρατικοί φορείς όπως ΟΑΕΔ, Υπουργείο Οικονομίας , Ανάπτυξης , Ανταγωνιστικότητας, Αγροτικής Ανάπτυξης, Γ.Γ Δημοσίων Επενδύσεων, Δήμοι διαμέσω LEADER) σε διάφορες ομάδες

Ποσό χρηματοδότησης: **Ανάλογα με τον τύπο του προγράμματος , τον κλάδο , τις περιοχές κλπ.** κυμαίνεται και το ύψος της χρηματοδότησης. Συνήθως η χρηματοδότηση καλύπτει μέρος της συνολικής επένδυσης με ποσοστά από 25 % έως και 100% ανάλογα φυσικά με το πρόγραμμα. Αξίζει να σημειωθεί ότι μόνο οι προσκλήσεις του ΕΣΠΑ που προκηρυχθήκαν το 2016 για τις δράσεις «Νεοφυή Επιχειρηματικότητα» και «Ενίσχυση Αυτοαπασχολουμένων πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης » είχαν ποσοστό χρηματοδότησης 100%. Αυτό διατηρήθηκε και στον Α' και τον Β' κύκλο της δράσης των πτυχιούχων.

Πλεονεκτήματα: **Ανάπτυξη των επιχειρήσεων σε διάφορα επίπεδα** (εξοπλισμού, τεχνολογίας τεχνογνωσίας, υποδομών, εξειδικευμένου προσωπικού κλπ) με κεφάλαιο που τελικά επιστρέφει σε αυτήν. Το πιο σημαντικό είναι ότι με την σύσταση εταιρίας **προκύπτει η δυνατότητα δημιουργίας μιας νέας επιχείρησης** και στην περίπτωση των υφιστάμενων επιχειρήσεων **δίνεται η δυνατότητα για εκσυγχρονισμό και εμπλουτισμό της υπάρχουσας κτιριακής εγκατάστασης και εξοπλισμού.**

Μειονεκτήματα: Απευθύνεται συνήθως σε υφιστάμενες επιχειρήσεις. Αυτό που έχει ιδιαίτερη σημασία είναι η επιλογή κατάλληλων συνεργατών που θα συμβάλουν στην ορθή ενημέρωση , στη σωστή επιλογή κατάλληλων συνεργατών που θα συμβάλουν στη σωστή επιλογή του προγράμματος , στη συγγραφή της μελέτης με εμπειριστατωμένη ανάλυση του επιχειρηματικού σχεδίου και ρεαλιστική απεικόνιση της προτεινομένης επένδυσης και στη διαχείριση του προγράμματος σε βάθος χρόνου. Με τη σωστή παρακολούθηση του προγράμματος δεν ενέχει κινδύνους η υλοποίηση της επένδυσης. Πρέπει να γίνεται σοβαρός στρατηγικός σχεδιασμός και πρακτική υλοποίηση από την πλευρά της διοίκησης

ώστε να αποφευχθούν αρνητικές συνέπειες (ακύρωση προγράμματος περικοπή δαπανών απένταξη , λανθασμένος τρόπος πληρωμών των προμηθευτών, μη ορθή λογιστική απεικόνιση)

Διαδικασία προσέγγισης: **Προετοιμασία με κατάλληλους συνεργάτες** πριν την δέσμευση του προγράμματος για την άρτια και έγκαιρη (χρονικά) συμπλήρωση και υποβολή της πρότασης.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

Τον Ιούνιο του 2016 δημοσιεύθηκε σε ΦΕΚ ο νέος αναπτυξιακός νομός υπ' αριθμόν 4399/2016 (ΦΕΚ 117/Α/22.06.2016) ο οποίος στοχεύει στην πραγματοποίηση πολλών νέων επενδύσεων. Ο αναπτυξιακός νόμος ενισχύει δράσεις έως 55% ανάλογα με παράγοντες που σχετίζονται με την περιοχή της επένδυσής, το μέγεθος αυτής.

Ο αναπτυξιακός νόμος 4399/2016 είναι κατά σειρά ο τρίτος αναπτυξιακός , ο οποίος διαδέχτηκε τον Ν. 3908/2011 και ο προγενέστερος ήταν ο Ν. 3299/2004. Ο αναπτυξιακός νόμος ουσιαστικά αποτελεί **το βασικό χρηματοδοτικό εργαλείο για την ίδρυση, την επέκταση, τη διαφοροποίηση της παραγωγής και τη θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας επιχειρήσεων.** Ακόμη ενισχύει την απόκτηση του συνόλου στοιχείων ενεργητικού επιχειρηματικής εγκατάστασης που έχει παύσει τη λειτουργία της.

Τύπος: **Κρατικές ενισχύσεις**, χωρίζεται σε οχτώ υποκατηγορίες και ενισχύει το σύνολο των επιχειρήσεων εκτός από αυτές που απαγορεύει η κοινοτική οδηγία π.χ.(χάλυβα),

αποτελείτε από μεγαλύτερα επενδυτικά σχέδια αφού το ελάχιστο των επενδύσεων ξεκινά από 100.000€ και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 5.000.000€ ανά επενδυτικό πλάνο.

Ποσό Χρηματοδότησης: **Ανάλογα με την τοποθεσία της επένδυσης και το μέγεθος της επιχείρησης** η χρηματοδότηση μπορεί να φτάσει **σε 55%** του συνολικού ύψους της επένδυσης.

Πλεονεκτήματα: Τα πλεονεκτήματα του Αναπτυξιακού Νόμου έναντι του ΕΣΠΑ είναι τα εξής: Τα προγράμματα του ΕΣΠΑ μπορούν να καλύψουν μια επενδυτική ανάγκη μιας επιχείρησης για προϋπολογισμό από 100.000 €. Μια επιχείρηση που θέλει να προβεί σε **μεγαλύτερη επένδυση** θα στραφεί στον Αναπτυξιακό Νόμο. Επίσης, τα περισσότερα προγράμματα ΕΣΠΑ υπάγονται στον κανονικό *de minimis* (έως 200.000€ σωρευτικά σε 3 έτη). Επιπρόσθετα, το ΕΣΠΑ δεν έχει μέχρι σήμερα σταθερό προγραμματισμό του πότε θα βγει κάθε πρόγραμμα. Έτσι, μια επιχείρηση που θέλει να προβεί σε μια επένδυση 150-200 χιλ. Ευρώ με ΕΣΠΑ, ενδέχεται να μην μπορεί να το κάνει δεν είναι διαθέσιμο ένα πρόγραμμα ΕΣΠΑ και δεν είναι γνωστό πότε θα προκηρυχθεί. Αντίθετα, ο Αναπτυξιακός Νόμος 4399/16, ο οποίος το 2019 βρίσκεται στον τρίτο κύκλο λειτουργίας είναι **ανοικτός το μεγαλύτερο διάστημα του χρόνου** και μια επιχείρηση μπορεί να κάνει τον προγραμματισμό της και να υποβάλλει αίτηση σε ένα από τα Καθεστώτα του Αναπτυξιακού Νόμου.

Μειονεκτήματα: Εκ των σημαντικότερων μειονεκτημάτων του αναπτυξιακού νόμου 4399/2016 είναι **οι γιγάντιες γραφειοκρατικές διαδικασίες** που διέπουν την φύση και την λειτουργία του. Επίσης σοβαρό μειονέκτημα είναι **η αξιοπιστία στην πιστοποίηση και πληρωμή των επενδυτικών έργων**, οι οποίες σήμερα **χρονίζουν** σημαντικά. Για να διασαφηνιστεί ο χρόνος, περίπου από την κατάθεση του φακέλου χρειάζεται 1,5 με 2

χρόνια για την αξιολόγηση και εν συνέχεια η διορία υλοποίησης του είναι έως 3 χρόνια έπειτα της έγκρισης, να προστεθεί εδώ ότι λόγω των παρατάσεων θα αυξηθεί η τριετία σε πενταετία. Καθίσταται σαφή ότι ο χρόνος είναι το μεγαλύτερο και ουσιαστικότερο πρόβλημα.

Διαδικασία προσέγγισης: Η διαδικασία προσέγγισης επιτυγχάνεται μέσω **συμβούλων επιχειρήσεων**, οι οποίοι έχουν την εμπειρία χειρισμού των υποθέσεων του αναπτυξιακού νόμου, διότι χρειάζεται καταρτισμένο προσωπικό, ώστε να είναι on time στις απαιτήσεις και τα τερατώδη δικαιολογητικά που χρειάζεται να συγκεντρώνονται για την έγκριση των δαπανών του αναπτυξιακού νόμου.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Ο δανεισμός από τον τραπεζικό κλάδο είναι μια σημαντική αλλά ταυτόχρονα πολύ δύσκολα προσβάσιμη πηγή κεφαλαίων για τις επιχειρήσεις και ειδικότερα για τις **μικρομεσαίες επιχειρήσεις**. Ο τρόπος αυτός χρηματοδότησης γίνεται δηλαδή μέσω της χρήσης ξένων κεφαλαίων και όχι από την ιδιωτική συμμετοχή της επιχείρησης.

Η βασική δυσκολία έγκειται αφενός στην απροθυμία των τραπεζών να δανειοδοτήσουν μια επιχείρηση, η οποία έχει υψηλό χρηματοπιστωτικό κίνδυνο λόγω έλλειψης των απαραίτητων εγγυήσεων και του μικρού ίσως μεγέθους και αφετέρου στην καταβολή υψηλών επιτοκίων σε περίπτωση που τελικά αποφασίσουν να τη δανειοδοτήσουν. Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι η πρόσβαση στην τραπεζική χρηματοδότηση μέσω χρήσης ξένων κεφαλαίων πλέον είναι πολύ δύσκολη αν και το τελευταίο διάστημα υπάρχει τάση στην αγορά για πρόθεση δανειοδότησης των επιχειρήσεων από τις τράπεζες αφού αποτελούν τον κινητήριο μοχλό της ελληνικής οικονομίας.

Τύπος: Τα δάνεια από τον τραπεζικό τομέα διαχωρίζονται είτε **σε δάνεια κεφαλαίου κίνησης**, τα οποία είναι μικρής διάρκειας και έχουν σκοπό τη βελτίωση της ρευστότητας της επιχείρησης (ανοιχτά ή ανακυκλωμένα δάνεια και αλληλόχρεοι λογαριασμοί) είτε **μακροπρόθεσμα δάνεια** που περιλαμβάνουν **τα δάνεια εγκατάστασης και τα δάνεια επαγγελματικού εξοπλισμού**. Τα δάνεια αυτά έχουν χαμηλότερο επιτόκιο λόγω της μεγαλύτερης διάρκειας αποπληρωμής τους (δάνεια για επαγγελματική στέγη ή δάνεια για αγορά πάγιου εξοπλισμού)

Ποσό χρηματοδότησης: **Ανάλογα με την επένδυση και τις εγγυήσεις που υπάρχουν** από την πλευρά του επιχειρηματία **ποικίλλει** και το ποσό που χρηματοδοτείται.

Πλεονεκτήματα: Εφόσον εγκριθεί το αίτημα από την τράπεζα **η χρηματοδότηση είναι εξασφαλισμένη**.

Μειονεκτήματα: Στην περίπτωση αποτυχίας οι συνέπειες είναι αρνητικές λόγω των **κυρώσεων** που θα υπάρξουν από πλευράς τράπεζας. Δυστυχώς στην αποτυχία του τραπεζικού δανεισμού ενέχει κινδύνους ακόμη και **της προσωπικής περιουσίας του επιχειρηματία**. Στην παρούσα φάση τα επιτόκια δανεισμού είναι υψηλά με τάση μείωσης αφού έχει σταθεροποιηθεί η οικονομία και έχει θετικές αξιολογήσεις για το μέλλον.

Διαδικασία προσέγγισης: Την τρέχουσα περίοδο λόγω της οικονομικής κρίσης η προσέγγιση των τραπεζών έγινε πολύ δύσκολη, το τελευταίο διάστημα βέβαια το κλίμα έχει μεταβληθεί και οι τράπεζες έχουν αρχίσει να παρέχουν ρευστότητα και εμπιστοσύνη στις επιχειρήσεις που επιβίωσαν αυτή την δύσκολη δεκαετία.

ΛΟΙΠΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει διαφορές μορφές ενισχύσεων οι οποίες αν και έχουν αναπτυχθεί σε άλλες χώρες δεν χρησιμοποιούνται επαρκώς στην Ελλάδα. Οι μορφές αυτές συνοψίζονται στις παρακάτω κυρίες κατηγορίες.

➤ **Επιχειρηματικά κεφάλαια (venture capitals)**

Αποτελούν μέσο – μακροπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής απόδοσης και υψηλού κίνδυνου με συμμετοχή στα ίδια κεφάλαια νέων ή ταχείες αναπτυσσόμενων μη εισηγμένων επιχειρήσεων. Χαρακτηριστικά παραδείγματα στην Ελλάδα αποτελούν οι εταιρίες Goody's , Γερμανός και Chipita ενώ στο εξωτερικό είναι οι Microsoft, Amazon και Yahoo.

Οι εταιρίες που επιζητούν venture capitals ενέχουν μεγάλο κίνδυνο και τα κεφάλαια αυτά είναι η μόνη τους δυνατότητα για χρηματοδότηση, αφού, λόγω του κινδύνου αυτού δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν από «παραδοσιακές» πηγές, όπως τα δάνεια από τράπεζες. Οι εταιρίες που επιλέγονται, συνήθως ασχολούνται με υποκλάδους της τεχνολογίας, αν και αυτό δεν είναι κανόνας όπως πολλοί πιστεύουν. Ο κανόνας είναι ότι επιλέγονται οι επιχειρήσεις που έχουν προοπτικές ανάπτυξης μεγαλύτερες από τα κανονικά επίπεδα και επειδή η τεχνολογία είναι, αναμφισβήτητα, ο κλάδος με την γρηγορότερη άνθηση, τις τελευταίες δεκαετίες, τα περισσότερα κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών κατευθύνονται σε εκείνο το κλάδο.

Ένας επαγγελματίας (υπεύθυνος επενδύσεων) στον χώρο των επιχειρηματικών κεφαλαίων, επιλέγει να επενδύει σε εταιρίες υψηλού ρίσκου που χαρακτηρίζονται από ταχεία ανάπτυξη. Μία επένδυση διαρκεί από 5 έως 7 χρόνια περίπου, με το πέρασμα

των οποίων ο επενδυτής προσμένει στην επιστροφή της επένδυσής του μαζί με κάποιο κέρδος, είτε μέσω πώλησης της εταιρίας είτε μέσω δημόσιας προσφοράς στο χρηματιστήριο. Υπάρχουν 3 μορφές επενδύσεων επιχειρηματικών συμμετοχών:

1) επενδύσεις σε εταιρίες στο αρχικό τους στάδιο, 2) στο στάδιο ανάπτυξης και 3) στο στάδιο απόκτησης. Κατά την επένδυση ο επενδυτής θα θελήσει ένα ποσοστό της εταιρίας, ανάλογα με το μέγεθος της επένδυσης μεταξύ άλλων παραγόντων και μια θέση στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας. Επίσης, ο επενδυτής αυτός έχει ως πρωταρχικό του στόχο το κέρδος.

➤ **Δίκτυα Επιχειρηματικών Αγγέλων (Business Angels)**

Είναι απλοί ιδιώτες που έχουν αρκετά καλή οικονομική κατάσταση, ώστε να προμηθεύσουν κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών σε εταιρίες που τα αναζητούν, όμως διαφέρουν αρκετά από τις άλλες κατηγορίες κεφαλαιούχων του κλάδου.

Τα κεφάλαια που επενδύονται από “angel” επενδυτές, είναι αποτέλεσμα κοινωνικών και συγγενικών σχέσεων και τύχης και η ενημέρωση του υποψήφιου επενδυτή γίνεται συνήθως μέσα από μια μη επίσημη συνομιλία. Αν και, προφανώς, είναι πολύ πιο δύσκολο να εντοπιστούν τέτοιοι επενδυτές, **ο κλάδος αυτών των επενδύσεων γίνεται όλο και πιο οργανωμένος και σημαντικός,** καθώς οι επαγγελματίες προσηλώνονται σε συγκεκριμένες επενδύσεις.

Η διαφορά των Business Angels από τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς έγκειται στο γεγονός ότι **είναι διατεθειμένοι να πάρουν σαφώς μεγαλύτερο ρίσκο,** στηριζόμενοι περισσότερο σε μια επιχειρηματική ιδέα που εκφράζεται μέσα από μια καλή ομάδα, παρά σε αμιγώς τεχνικο-οικονομικά κριτήρια. Για αυτό σπάνια ζητούν εγγυήσεις και συνήθως κινούνται πολύ πιο γρήγορα από τους θεσμικούς επενδυτές.

Αυτή η συμπεριφορά μπορεί να βοηθήσει έντονα την ανάπτυξη της νεοφυούς επιχειρηματικότητας, μιας και πολλές φορές για την επιτυχία μίας startup δεν χρειάζονται

υψηλά κεφάλαια αλλά το πάθος της ιδέας και η συνολική προστιθέμενη αξία ενός επιχειρηματία.

Ταυτόχρονα, καθ' ότι στη συντριπτική πλειονότητά τους οι «επιχειρηματικοί άγγελοι» είναι και οι ίδιοι έμπειροι επιχειρηματίες, συνήθως **παρέχουν - εκτός από χρηματικό κεφάλαιο - συμβουλευτικές υπηρεσίες, τεχνογνωσία** και ανοίγουν «πόρτες» στις εταιρείες που επιλέγουν να βοηθήσουν. Σε αντάλλαγμα για την επένδυσή τους λαμβάνουν μετοχές της νεοσυσταθείσας εταιρίας και ουκ ολίγες φορές καταλαμβάνουν θέσεις κλειδιά στο διοικητικό της συμβούλιο.

Το ύψος της χρηματοδότησης μπορεί να κινείται από λίγες δεκάδες χιλιάδες ευρώ έως τα 2,0 εκατ. ευρώ, ποσά τα οποία τα VCs και οι τράπεζες δεν καλύπτουν όταν πρόκειται για νεοφυείς εταιρίες ή επιχειρήσεις στο αρχικό στάδιο λειτουργίας τους.

➤ **Φίλοι – Γνωστοί – Οικογένεια**

Είναι **ο πιο εύκολος τρόπος χρηματοδότησης** αφού βασίζεται στις διαπροσωπικές σχέσεις και τους δεσμούς που έχουν αναπτυχθεί μεταξύ των ανθρώπων. **Το ύψος των χρημάτων** που μπορεί να αντληθούν είναι **απεριόριστο** αφού βασίζεται **στην προσωπική περιουσία των ανθρώπων που στρέφεται ο ενδιαφερόμενος για να αντλήσει κεφάλαια**. Δεν υπάρχει ουσιαστική δέσμευση και ιδιαίτερες κυρώσεις πέραν της αποτυχίας που ενδεχόμενος να κοστίζει την διάλυση των διαπροσωπικών σχέσεων με ανθρώπους που χρίζουν υψηλής συναισθηματικής σημασίας για τον ενδιαφερόμενο. Ο τρόπος άντλησης των χρημάτων βασίζεται περισσότερο σε συναισθήματα και όχι τόσο σε ένα ολοκληρωμένο επιχειρηματικό μοντέλο.

➤ **Incubators – Accelerators**

Ουσιαστικά πρόκειται για θεσμούς ενίσχυσης επιχειρηματικών ιδεών που παρέχουν **άμεση και έμμεση χρηματοδότηση είτε σε είδος είτε σε υπηρεσίες**. Οι θερμοκοιτίδες /

επιταχυντές επιχειρήσεων αποσκοπούν **στην «προστασία» των νεοφυών επιχειρήσεων στα πρώτα τους βήματα και στην γρήγορη ανάπτυξη τους**. Παρέχουν οικονομική υποστήριξη με την μορφή επιχειρηματικής συμμετοχής και πλήθος υποστηρικτικών υπηρεσιών (νομικά ζητήματα, λογιστικά, συμμετοχές σε συνέδρια, ταξίδια δικτύωσης και mentoring). Αποσκοπούν ουσιαστικά σε σύντομο χρονικό διάστημα την ανεξαρτησία και αυτονομία των επιχειρήσεων με προϊόντα και υπηρεσίες και στην πρόσβαση των start up σε επιπλέον επιχειρηματικά κεφάλαια. Πρόκειται για έναν ασφαλή τρόπο με σχετικά εύκολη προσέγγιση αφού υπάρχει ένα σοβαρό επιχειρηματικό πλάνο και στρατηγικός σχεδιασμός της επιχείρησης.

➤ **Ευρωπαϊκά προγράμματα**

Η στρατηγική που θεσπίστηκε το 2010 με τον ορισμό «**Ευρώπη 2020**» είναι μια δεκαετής στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη και την αύξηση της απασχόλησης. Στην υλοποίηση της στρατηγικής αυτής αλλά και στην μείωση των ανισοτήτων ανάπτυξης στις περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμβάλουν σημαντικά στα πέντε μεγάλα Ευρωπαϊκά Διαθρωπτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ): το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής (ΤΑ), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ).

Τα ΕΔΕΤ λειτουργούν σε κοινό πλαίσιο και διαθέτουν πόρους στη χώρα μας μέσω του ΕΣΠΑ και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του. Με σκοπό να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των ΕΔΕΤ, σκιαγραφούνται έντεκα θεματικοί στόχοι για την δημιουργία έξυπνης βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης σε ολόκληρη την ήπειρο.

Πρόκειται για ευρωπαϊκές πολιτικές ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας της έρευνας, της καινοτομίας, της απασχόλησης ανάλογα με τον τύπο του προγράμματος και τον κλάδο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει χρηματοδότηση σε επιχειρήσεις η φορείς με διάφορες

μορφές όπως επιδοτήσεις, δάνεια. Υπάρχουν προγράμματα , στα οποία μπορεί να συμμετέχει μια νέα ή πιο ώριμη υφιστάμενη επιχείρηση (ερευνητικά προγράμματα, ενίσχυση της καινοτομίας σε διάφορους τομείς, ευκαιρίες δικτύωσης). Στη διαχείριση των ευρωπαϊκών κονδυλίων υπάρχουν ιδιαίτερα αυστηροί κανόνες και νομικό πλαίσιο ώστε να παρακολουθούνται με διαφάνεια όλες οι διαδικασίες και για την προσέγγιση τέτοιου είδους χρηματοδότησης χρειάζονται ιδιαίτερα εξειδικευμένοι συνεργάτες που να είναι γνωστές των πολύπλοκων διαδικασιών.

1.4. Γενικοί κανόνες χορήγησης ενισχύσεων

Η πολιτική που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση για τις κρατικές ενισχύσεις έχει ως αφετηρία τα άρθρα 77 έως 93 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα το άρθρο 87 παρ. 1 της Συνθήκης της Ε.Ε. το οποίο προβλέπει ότι **«ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια την ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές έκτος αν η παρούσα Συνθήκη ορίζει αλλιώς.»**

Η διάταξη αυτή δεν παρέχει τον ορισμό των κρατικών ενισχύσεων αλλά αποτελεί μια **δήλωση αρχής**. Σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες η έννοια της ενίσχυσης έχει πλέον καταστεί κατά πολύ ευρύτερη από την έννοια της επιχορήγησης ή τις επιδοτήσεις διότι συμπεριλαμβάνει όχι μόνον θετικές παροχές αλλά και τις παρεμβάσεις εκείνες οι οποίες ανεξαρτήτως μορφής μειώνουν τις επιβαρύνσεις για τις επιχειρήσεις. Συνεπώς ο ορός ενίσχυση καλύπτει κατ' ανάγκη όλα τα πλεονεκτήματα που παρέχονται άμεσα ή έμμεσα με

δημοσίους (εθνικούς η κοινοτικούς) πόρους και επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό

δίχως το Δημόσιο να λαμβάνει αντίστοιχο αντάλλαγμα. Επίσης έχει διευρυνθεί και το γενικό πεδίο εφαρμογής των σχετικών άρθρων, δεδομένου ότι η παρεχόμενη ενίσχυση αρκεί να έχει και δυνητικές συνεπείς στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών για να θεωρηθεί ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά. Στο πλαίσιο αυτό θεωρούνται ενδεικτικά ως κρατικές ενισχύσεις:

- ❖ *Οι απλές επιχορηγήσεις*
- ❖ *Οι κάθε είδους φορολογικές και ασφαλιστικές απαλλαγές και ελαφρύνσεις*
- ❖ *Τα ειδικά τραπεζικά επιτόκια και οι επιδοτήσεις επιτοκίων*
- ❖ *Η προνομιακή μεταχείριση από κρατικούς φορείς παροχής υπηρεσιών*
- ❖ *Οι κρατικές εγγυήσεις δάνειων ή πιστώσεων*
- ❖ *Οι κρατικές εισφορές ή συμμετοχές στο κεφάλαιο των επιχειρήσεων*
- ❖ *Η πώληση δημοσίας έκτασης με ευνοϊκούς όρους*
- ❖ *Οι ιδιωτικοποιήσεις με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους*

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στα συμπεράσματα του κατά τα τελευταία χρόνια ζητά τη μείωση και τον προσανατολισμό των κρατικών ενισχύσεων σε οριζοντίους στόχους γενικού ενδιαφέροντος. Βασική θέση του είναι «λιγότερες και καλύτερες κρατικές ενισχύσεις» ενώ παράλληλα παροτρύνει να διερευνούν πριν την έγκριση , αν η παρέμβαση μέσω της ενίσχυσης είναι το καταλληλότερο μέσο για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου προβλήματος. Προτείνει , επίσης , την ανάπτυξη συστήματος αξιολόγησης των μεμονωμένων μέτρων καθώς και των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων προκειμένου να διερευνάται η επίπτωση τους στον ανταγωνισμό καθώς και η αποτελεσματικότητά τους. Τα παραπάνω αποτελούν βασική προτεραιότητα της **Στρατηγικής της Λισσαβόνας** , η οποία έχει θέσει σαν στόχο **«Να γίνει η Ευρώπη η πιο ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία στον κόσμο, ικανή για βιώσιμη ανάπτυξη με περισσότερη και καλύτερη απασχόληση και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή».**

Τα ειδικότερα θέματα κρατικών ενισχύσεων που εξετάζονται σήμερα στο πλαίσιο της Ε.Ε. είναι :

- ❖ *Οι ενισχύσεις για την διάσωση και ανασυγκρότησή προβληματικών επιχειρήσεων*
- ❖ *Η αναμόρφωση κανόνων περιφερειακών ενισχύσεων*
- ❖ *Η απλοποίηση κανόνων για ενισχύσεις σε έρευνα – ανάπτυξη και καινοτομία*
- ❖ *Στην ρύθμιση θεμάτων ενισχύσεων σε Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος*
- ❖ *Ειδικά τομεακά θέματα (ενισχύσεις σε ναυτιλία, ναυπηγεία, αερομεταφορές)*
- ❖ *Σε διαδικαστικά θέματα – αναμόρφωση κανονισμών και οδηγιών*

Η Ελλάδα σταδιακά ακολουθώντας τη γενικότερη πολιτική της Ε.Ε. στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων έχει αναπροσανατολίσει τους στόχους της στρατηγικής ανάπτυξης στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων από τομεακούς σε οριζοντίους με παράλληλη μείωση του επιπέδου του συνόλου των κρατικών ενισχύσεων μετατοπίζοντας το κέντρο βάρους από την υποστήριξη συγκεκριμένων εταιριών ή κλάδων προς την αντιμετώπιση οριζοντίων θεμάτων όπως η απασχόληση, η περιφερειακή ανάπτυξη, το περιβάλλον, η κατάρτιση και η έρευνα.

Παράλληλα η Ελλάδα κατευθύνει πάνω από το 95% των ενισχύσεων προς την μεταποίηση σε οριζοντίους στόχους κοινοτικού ενδιαφέροντος. Αυτό ουσιαστικά μεταφράζεται στην κατάργηση των τομεακών ενισχύσεων οι οποίες βρίσκονται εκτός των στόχων που έχει οριοθετήσει η Ε.Ε. Οι χρηματοδοτήσεις που ενεργούνται στην Ελλάδα από τους ειδικούς πιστωτικούς οργανισμούς και τις τράπεζες κατευθύνονται και ελέγχονται από τις νομισματικές αρχές του κράτους. Οι αρχές καθορίζουν τη μορφή και το

ύψος των δάνειων στους διάφορους κλάδους δραστηριότητας, τους όρους και τις προϋποθέσεις των δανείων.

2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΥΛΩΝΩΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

2.1. LEADER

Η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD – Community Led-Local Development), βασισμένη στην προσέγγιση LEADER (Liaison Entre Actions de L'Économie Rurale – Διασύνδεση μεταξύ Δράσεων της Αγροτικής Οικονομίας), είναι μια μέθοδος σχεδιασμού και υλοποίησης τοπικών ολοκληρωμένων αναπτυξιακών στρατηγικών με τη συμμετοχή των εταίρων σε τοπικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών, των τοπικών οικονομικών και κοινωνικών φορέων.

Στόχος της να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά οι οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές και δημογραφικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές. Είναι ένα ιδιαίτερα ισχυρό εργαλείο, ειδικά σε περιόδους κρίσης, που δείχνει ότι οι τοπικές κοινότητες μπορούν:

- A) **να κάνουν σταθερά βήματα** προς πιο αποτελεσματικές μορφές οικονομικής, βιώσιμης και «χωρίς αποκλεισμούς» ανάπτυξης, σύμφωνα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020»,
- B) **να «καινοτομήσουν»** προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα κοινωνικό-οικονομικά προβλήματα των αγροτικών περιοχών της χώρας και
- Γ) **να ενισχύσουν την κοινωνική συνοχή στις αγροτικές περιοχές.**

Οι ελληνικές αγροτικές περιοχές έχουν μακρόχρονη εμπειρία στο σχεδιασμό και την υλοποίηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης μέσω κυρίως του LEADER (Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER I, LEADER II, LEADER+, Άξονας 4 του ΠΑΑ 2007-2013) και των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου (ΟΠΑΑΧ), τα οποία εφαρμόστηκαν από Αναπτυξιακές Εταιρείες. Σκοπός είναι να ενισχυθούν «νέες και πιο καινοτόμες» προσεγγίσεις με βάση τα καινούρια αναπτυξιακά δεδομένα και εργαλεία (όπως τάση επιστροφής νέων στην ύπαιθρο, κοινωνικές πρωτοβουλίες, διασύνδεση αγροτικού τομέα με τον πολιτισμό, CLLD: Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων τον τουρισμό και το περιβάλλον), αυξάνοντας σχετικές συνέργειες για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και βιωσιμότητας των αγροτικών περιοχών σύμφωνα με τον αναπτυξιακό και στρατηγικό σχεδιασμό της χώρας για την αγροτική ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο αυτό καθορίστηκαν **οι βασικές αρχές της αγροτικής ανάπτυξης** οι οποίες αφορούν στην:

- *οικονομική και περιβαλλοντική αειφορία,*
- *προώθηση της κοινωνίας της γνώσης ως δομικού στοιχείου της καινοτόμου επιχειρηματικότητας,*
- *εξωστρέφεια ,*
- *απασχόληση και κοινωνική συνοχή.*

Βάσει των ανωτέρω το όραμα για την αγροτική ανάπτυξη είναι **«Ολοκληρωμένη ανάπτυξη και βιώσιμη ανταγωνιστικότητα του αγροτικού χώρου»** με βασικό όχημα την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αγροδιατροφικού συστήματος και την ανάδειξη του πολυλειτουργικού χαρακτήρα των αγροτικών περιοχών. Η επίτευξη του οράματος για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη και τη βιώσιμη ανταγωνιστικότητα του αγροτικού χώρου,

συμβάλλει και στους τρεις στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, μέσω των τριών ενωσιακών στόχων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Η στρατηγική διαρθρώνεται γύρω από δύο αλληλένδετους και συμπληρωματικούς στόχους, που στοχεύουν στην άμβλυνση των επιπτώσεων της μακροχρόνιας ύφεσης λόγω της υφιστάμενης οικονομικής κρίσης και την επίτευξη των γενικότερων δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η χώρα για την δημοσιονομική εξυγίανση και την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης.

2.2. Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού

Ο Ο.Α.Ε.Δ. εδράζεται σε τρεις πυλώνες λειτουργίας: **α) την προώθηση στην απασχόληση, β) την ασφάλιση της ανεργίας και την κοινωνική προστασία της μητρότητας και της οικογένειας, και γ) την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.**

Αποτελεί τη δημόσια αρχή και κεντρική δομή διαχείρισης:

- **των ενεργητικών πολιτικών αγοράς εργασίας** για την ανάσχεση της ανεργίας, για την προώθηση της απασχόλησης και την επαγγελματική κατάρτιση ανέργων και εργαζομένων
- **των παθητικών πολιτικών** που αφορούν σε μέτρα ασφάλισης της ανεργίας (βασικό επίδομα ανεργίας) και άλλων επιδομάτων και παροχών κοινωνικής προστασίας (μητρότητας, λειτουργία Βρεφονηπιακών Σταθμών ΟΑΕΔ)
- **των ενεργητικών πολιτικών για την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση** σε συνδυασμό με την πρακτική άσκηση (σύστημα Μαθητείας).

Στο παρόν πόνημα θα εξεταστεί ο ΟΑΕΔ ως εργαλείο στήριξης των επιχειρήσεων και των επιχειρηματικών δράσεων. Ο ρόλος του οργανισμού έχει αποκτήσει τα τελευταία χρόνια την έννοια στήριξης επιχειρηματικών δράσεων από ανέργους. Οι προσκλήσεις των προγραμμάτων του οργανισμού έχουν σκοπό να μειώσουν την ανεργία παρακινώντας ανέργους με επιχειρηματικό δαιμόνιο να υλοποιήσουν τις ιδέες τους με επιχορηγήσεις που φτάνουν το 100% του συνόλου των δαπανών έως 12.000 για κάθε ενδιαφερόμενο.

Ο οργανισμός προάγοντας την επιχειρηματικότητα των ανέργων και στηρίζοντας τις δράσεις τους έχει συμβάλει στην μείωση της ανεργίας και την εκπλήρωση των επιχειρηματικών πλάνων των νέων ανέργων αλλά και των ωριμασμένων πλέον ιδεών που δεν έχουν τα κεφάλαια χρηματοδότησής.

2.3. Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς

Το ΕΣΠΑ είναι το ελληνικό πρόγραμμα που διοχετεύει στην Ελλάδα τα κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προορίζονται για εξομάλυνση των ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ. Στα πλαίσια του ΕΣΠΑ, η εκάστοτε κυβέρνηση διαμοιράζει χρηματοδοτήσεις στενευμένες στην Εμπορία, Μεταποίηση ή Πρωτογενή παραγωγή (αλιεία, γεωργία κλπ). Οι υποβολές των Ελληνικών επιχειρήσεων σε προγράμματα του ΕΣΠΑ, διεξάγονται σε χρονικά περιορισμένες περιόδους, που προαναγγέλλονται από τα εκάστοτε αρμόδια Υπουργεία. Η αξιολόγηση των προτάσεων γίνεται μαζικά, δημοσιεύονται τα αποτελέσματα και στη συνέχεια δίνεται διορία ενός έως τριών ετών για την υλοποίησή τους. Η χρηματοδότηση είναι ένα ποσοστό της επένδυσης ή φοροαπαλλαγές (συνήθως κατά 40-60%), με προαπαιτούμενο τα εξοφλημένα παραστατικά των δαπανών, τα οποία εξετάζονται με επιτόπιους ελέγχους.

Το μεγάλο πλεονέκτημα του ΕΣΠΑ είναι η άντληση πόρων χωρίς την υποχρέωση αποπληρωμής τους. Τα βασικά μειονεκτήματα είναι ότι η χρηματοδότηση έπεται κατά ένα αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα των δαπανών, καθώς και το ότι απαιτείται μια επίπονη γραφειοκρατική διαδικασία μέχρι την τελική έγκριση. Τα δύο αυτά στοιχεία καθιστούν αυτό το είδος της χρηματοδότησης μη ελκυστικό για τις νέες επιχειρήσεις που στηρίζονται στην καινοτομία, οι οποίες έχουν ανάγκη από άμεσες, γρήγορες και ευέλικτες διαδικασίες. Ωστόσο, είναι μια ιδιαίτερα ελκυστική επιλογή άντλησης πόρων για τις επιχειρήσεις, αν μπορέσει να συνδυαστεί με έναν ή περισσότερους από τους λοιπούς τρόπους χρηματοδότησης (τράπεζα, venture capital κ.α.).

Το ΕΣΠΑ δεν μοιράζει χρήματα απευθείας στους πολίτες, αλλά έμμεσα. Κάνει π.χ. τους οδικούς άξονες και βοηθάει τις μεταφορές ανθρώπων και προϊόντων (έμμεσο όφελος για τον καθένα μας).

- *Χρηματοδοτεί κοινωνικές δράσεις όπως οι παιδικοί σταθμοί και αυξάνει τους δικαιούχους.*
- *Χρηματοδοτεί δομές υγείας και βελτιώνει το σύστημα υγείας.*
- *Χρηματοδοτεί και επιχειρήσεις.*

Χρηματοδοτεί και επιχειρήσεις σε συγκεκριμένες ενέργειες των επιχειρήσεων που αφορούν στρατηγική ανάπτυξή τους. Δηλαδή δεν δίνει χρήματα στον επιχειρηματία για να κινηθεί και να αποκτήσει ρευστότητα, αλλά να κάνει συγκεκριμένες ενέργειες για να αναπτυχθεί η επιχείρησή του (πχ εξαγωγές, νέα προϊόντα, έρευνα, ίδρυση επιχείρησης, νέες θέσεις εργασίας κλπ).

Αν θέλει ο επιχειρηματίας να αποκτήσει ρευστότητα, υπάρχουν άλλα εργαλεία που μπορεί να χρησιμοποιήσει. Σ' αυτά όμως ισχύουν οι κανόνες ανταγωνιστικότητας και πρέπει να "πείσει" ότι η ρευστότητα που ζητά θα "πιάσει τόπο".

Βασικός στόχος του ΕΣΠΑ είναι να εισέλθει η χώρα σε μια μακρά περίοδο πρωτογενών πλεονασμάτων. Ταυτόχρονα, επιδιώκεται η εφαρμογή ενός μεγάλου εύρους πολιτικών και μέτρων για την τόνωση της οικονομίας ως προς την ανάπτυξη, την ανεργία, τη ρευστότητα και τη μείωση του ελλείμματος. Βασική προτεραιότητα είναι ο εμπλουτισμός της οικονομικής πολιτικής με μέτρα και δράσεις που στοχεύουν στην άμεση επανεκκίνηση της οικονομίας με πρωταρχική μέριμνα την επιτάχυνση της απορρόφησης των κονδυλίων προηγούμενων ΕΣΠΑ και την εισροή των αναγκαίων για την οικονομία κοινοτικών πόρων καθώς και την επίσπευση μιας σειράς αναγκαίων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Ταυτόχρονα το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) (2013–2016) αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας που γίνεται για τη βελτιστοποίηση της διαχείρισης του δημόσιου χρήματος, όπως αυτή αποτυπώθηκε θεσμικά με το νόμο 3871/2010 για «τη δημοσιονομική διαχείριση και ευθύνη», με ενίσχυση του ελέγχου από τους θεσμούς . Το κάθε πρόγραμμα , αποτελεί πολυετές πλαίσιο δημοσιονομικής διαχείρισης, μέσα από το οποίο υλοποιείται η δέσμευση για πολυετείς προϋπολογισμούς, συμβάλλοντας στην εμπέδωση της έννοιας του πολυετούς προγραμματισμού των οικονομικών του δημοσίου.

Το ΜΠΔΣ δίνει μια σαφή εικόνα των δημοσιονομικών ορίων και των δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται για την επόμενη περίοδο, από την πολιτική ηγεσία της χώρας μας, των βασικών πολιτικών κατευθύνσεων και των προτεραιοτήτων. Θέτει συγκεκριμένους στόχους, χρονοδιάγραμμα και δείκτες υλοποίησης στην προσπάθεια ελέγχου των

δαπανών και σταδιακής μείωσης του ελλείμματος θέτοντας, παράλληλα, τα ανώτατα όρια δαπανών όλης της περιόδου για τους φορείς της κεντρικής κυβέρνησης.

Το ΕΣΠΑ μπορεί να αποτελέσει βασικό εργαλείο ανάπτυξης για την πατρίδα μας, καθώς μέσω αυτού εξασφαλίζονται και διαχειρίζονται κρίσιμοι ευρωπαϊκοί πόροι που μπορούν να συμβάλουν στην στήριξη της αγοράς, στην δημιουργία θέσεων εργασίας, στην δημιουργία αναγκαίων υποδομών και έργων και στην ουσιαστική ενίσχυση του βασικού πυλώνα της οικονομίας μας, δηλαδή της πρωτογενούς παραγωγής.

Κατά την περίοδο 2007-2013 διατέθηκαν 20,4 δισ. ευρώ που αποσκοπούσαν σε επενδύσεις, αειφόρο ανάπτυξη στην Περιφέρεια και άλλες θετικές επεμβάσεις στην οικονομία. Από το 2009 έως το 2014 η Ελλάδα παρουσιάζει αυξητική τάση στην απορρόφηση των κονδυλίων, από 4% το 2009 σε 85% το 2014. Παρά την αύξηση, διαφαίνεται αδύνατο να απορροφήσει το σύνολο των πόρων του Κοινωνικού Ταμείου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δικαιούται, γεγονός που προκαλεί ερωτήματα δεδομένου ότι η χώρα μας εμφανίζει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας στην Κοινότητα (ιδιαίτερα για την κατηγορία των νέων κάτω των 25 ετών) και το κατά κεφαλήν ΑΕΠ να είναι μικρότερο από 75% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης των "28". Αν και το ποσοστό απορροφητικότητας έχει βελτιωθεί, η Ελλάδα συνεχίζει να υστερεί συγκρινόμενη με τις λοιπές μνημονιακές χώρες.

Το νέο ΕΣΠΑ (2014 – 2020) καλύπτει ένα ευρύ φάσμα προγραμμάτων, όπως:

- **7 Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα** (συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων για την Αγροτική Ανάπτυξη και την Αλιεία) που αφορούν ένα ή περισσότερους τομείς και έχουν ως γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής όλη τη χώρα και
- **13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα** (ΠΕΠ), ένα για κάθε μία από τις 13 διοικητικές Περιφέρειες της χώρας, που περιλαμβάνουν δράσεις περιφερειακής εμβέλειας.
- Επιπλέον, η Ελλάδα συμμετέχει σε Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, 5 εκ των οποίων είναι διμερή δηλαδή αφορούν τη συνεργασία με ισάριθμες χώρες που γειτνιάζουν με την Ελλάδα. (Interreg , IPO)

Έχει συσταθεί από το 2016 κοινή ομάδα εργασίας με την συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των Ελληνικών Αρχών. Σύμφωνα με ανακοίνωση, η επιτροπή θα βοηθήσει την Ελλάδα να βελτιώσει την δυνατότητα αξιοποίησης των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Κονδυλίων και να εκμεταλλευτεί τις επενδυτικές ευκαιρίες, ενισχύοντας ταυτόχρονα την διοικητική της ικανότητα. Αναφορικά με τα εναπομείναντα κονδύλια της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, υπάρχει σκέψη να αξιοποιηθούν. Θα δημιουργηθούν έργα-γέφυρες.

2.4. Αναπτυξιακός Νόμος

Ο Αναπτυξιακός Νόμος Ν.4399/2016 αποτελεί το θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Ο νέος νόμος είναι προσανατολισμένος στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και την αποκέντρωση, δίνει μεγαλύτερη έμφαση στη βιομηχανία, τη μεταποίηση και την αγροδιατροφή, παρέχοντας ενισχύσεις συνδεδεμένες με την απόδοση.

Ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος προβλέπει ενισχύσεις μέχρι 55% ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης και την περιοχή εγκατάστασης. Οι καινοτομίες του νέου νόμου είναι οι ακόλουθες:

Σύγκλιση με τις ευρωπαϊκές πρακτικές, σύμφωνα με τις οποίες οι φοροαπαλλαγές αποτελούν το βασικότερο εργαλείο ενίσχυσης, καθώς έτσι ενισχύεται πλέον και κατά προτεραιότητα η απόδοση και όχι -όπως ίσχυε μέχρι σήμερα – οι δαπάνες ανεξαρτήτως τελικού αποτελέσματος.

Ορισμός πλαφόν στο ύψος της ενίσχυσης, που μπορεί να λάβει ένα επενδυτικό σχέδιο, αλλά και μεμονωμένες επιχειρήσεις ή όμιλοι επιχειρήσεων, ώστε επιτυγχάνεται η μέγιστη δυνατή διασπορά των ενισχύσεων και να ενισχύονται όσοι πράγματι τις χρειάζονται. Εισαγωγή της έννοιας των «Ειδικών Κατηγοριών Ενίσχυσης» ως βασικής έκφρασης των προτεραιοτήτων του νόμου. Αυτές καθορίζονται βάσει δύο ομάδων κριτηρίων: α) Επίδοσης/κλάδου με χαρακτηριστικά όπως εξωστρέφεια, καινοτομία πραγματοποίηση συγχωνεύσεων, αύξηση απασχόλησης, ένταξη στους 2 κλάδους προτεραιότητας (ΤΠΕ – Αγροτοδιατροφικό σύμπλεγμα), β) Γεωγραφίας: Λιγότερο Ευνοημένες Περιοχές (453 Δ. Ενότητες, 43,8% συνόλου, 19,5% μόνιμου πληθυσμού), οργανωμένους υποδοχείς, περιοχές με ιδιαίτερα αυξημένες μεταναστευτικές ροές και ιδίως: Αγαθονήσι, Κάλυμνος, Καστελόριζο, Κως, Λέρος, Λέσβος, Σάμος, Σύμη, Χίος. Στα επενδυτικά σχέδια που εντάσσονται στις Ειδικές Κατηγορίες Ενίσχυσης προσφέρονται οι υψηλότερες ενισχύσεις.

- Υποβοήθηση της αξιοποίησης διατηρητέων και εγκαταλελειμμένων κτιρίων.
- Ενθάρρυνση επενδύσεων από το εξωτερικό

- Το σκεπτικό βασίζεται στην αρχή να μη δοθούν πολλά χρήματα σε λίγες κατηγορίες επενδύσεων, αλλά να προσανατολιστούν οι πόροι προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, την πρωτογενή παραγωγή, την καινοτομία, τις περιφερειακές ανισότητες, με εγγυημένους πόρους που έχουν εγκριθεί προκαταβολικά. Βασικό ζητούμενο, όπως αναφέρει το υπουργείο, είναι η διαμόρφωση μιας νέας ταυτότητας (branding) της χώρας προς τα έξω, αλλά και προς το εσωτερικό.

Μειώνεται στις 50.000 ευρώ από 100.000 ευρώ το απαιτούμενο ελάχιστο ύψος του επενδυτικού σχεδίου για τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις προκειμένου να ενταχθεί στον αναπτυξιακό νόμο.

Ο Νόμος προβλέπει εννιά διαφορετικά καθεστώτα ενίσχυσης :

1. *Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού*
2. *Γενική Επιχειρηματικότητα*
3. *Νέες Ανεξάρτητες Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις*
4. *(υπό ίδρυση ή νεοσύστατες ανεξάρτητες επιχειρήσεις που κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής δεν έχει παρέλθει επταετία από την σύστασή τους)*
5. *Επενδύσεις καινοτομικού χαρακτήρα για Μικρομεσαίες επιχειρήσεις*
6. *Συνέργειες & Δικτυώσεις*
7. *Ενδιάμεσοι Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί – Ταμεία Συμμετοχών*
8. *Ολοκληρωμένα Χωρικά και Κλαδικά σχέδια*
9. *Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους*

Την συγκεκριμένη χρονική περίοδο τα “ανοιχτά” καθεστώτα είναι η Γενική Επιχειρηματικότητα και το καθεστώς ενίσχυσης Πολύ Μικρών και Μικρών επιχειρήσεων, τα όποια θα περιγραφτούν αναλυτικά σε παρακάτω κεφάλαιο.

3. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ “ΕΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ” ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

3.1. Αναπτυξιακός Νόμος 4399/2016 Καθεστώς «Γενικής Επιχειρηματικότητας»

ΕΙΔΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

- 1. Επιχορήγηση**, η οποία συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.
- 2. Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης**, η οποία συνίσταται στην κάλυψη τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), για την απόκτηση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, όπου η μέγιστη διάρκεια δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 7 έτη.
- 3. Φορολογική απαλλαγή**, που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιημένων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης αφαιρουμένων του φόρου που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους, κατά μέγιστο εντός 15 φορολογικών ετών, από την πιστοποίηση της υλοποίησης του 50% του κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

4. **Επιδότηση του κόστους της δημιουργημένης απασχόλησης**, η οποία συνίσταται στην κάλυψη του μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο.
5. **Σταθεροποίηση συντελεστή φορολογίας εισοδήματος**.
6. **Χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου** μέσω ταμείων συμμετοχών, με τα εξής είδη:
 - Ίδια κεφάλαια ή οιονεί ίδια κεφάλαια, ή επενδυτική χορηγία για την παροχή επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου.
 - Δάνεια για την παροχή επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου.

Όλες οι παραπάνω μορφές ενισχύσεων παρέχονται υπό προϋποθέσεις μεμονωμένα ή συνδυαστικά ανάλογα με την προκήρυξη των επιμέρους καθεστώτων ενισχύσεων των νόμων.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Επιλέξιμες για ενίσχυση από τα καθεστώτα του νόμου είναι οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες ή έχουν υποκατάστημα στην Ελλάδα κατά την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές: ατομική επιχείρηση, εμπορική εταιρεία, συνεταιρισμός, κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις, Αγροτικοί συνεταιρισμοί, Ομάδες Παραγωγών, Αγροτικές εταιρικές συμπράξεις του Ν. 4384/2016.

- ✓ **Οι υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση εταιρείες**, με την υποχρέωση να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες δημοσιότητας πριν από την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

- ✓ **Επιχειρήσεις που λειτουργούν με την μορφή κοινοπραξίας** με την προϋπόθεση καταχώρησής τους στο ΓΕΜΗ.
- ✓ **Δημόσιες ή δημοτικές επιχειρήσεις υπό προϋποθέσεις.**

Οι παραπάνω φορείς των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υπάγονται στις διατάξεις του νόμου, οφείλουν να τηρούν από το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου βιβλία Γ' κατηγορίας ή βιβλία Β' κατηγορίας για επενδύσεις συνολικού προϋπολογισμού έως 300.000€, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μεγεθών που σχετίζονται με την υλοποίηση του σχεδίου.

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Το ελάχιστο ύψος της επένδυσης, ορίζεται με βάση το μέγεθος του φορέα ήτοι:

- α) για μεγάλες επιχειρήσεις** στο ποσό των **500.000 ευρώ**
- β) για μεσαίες επιχειρήσεις**, συνεταιρισμούς και για σχηματισμούς συνέργειας και δικτύωσης (clusters), στο ποσό των **250.000 ευρώ**
- γ) για μικρές επιχειρήσεις**, στο ποσό των **150.000 ευρώ**
- δ) για πολύ μικρές επιχειρήσεις**, στο ποσό των **100.000 ευρώ**
- ε) για Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν. Σ. Επ.), Αγροτικούς Συνεταιρισμούς, Ομάδες Παραγωγών, Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις**, στο ποσό των **50.000 ευρώ**.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στα καθεστώτα ενίσχυσης του παρόντος νόμου, θα πρέπει να έχουν τον χαρακτήρα αρχικής επένδυσης και συγκεκριμένα να πληρούν μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- ❖ *Δημιουργία νέας μονάδας.*
- ❖ *Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας.*
- ❖ *Διαφοροποίηση της παραγωγής μίας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν, με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως έχει καταγραφεί στον προηγούμενο της έναρξης εργασιών της επένδυσης, οικονομικό έτος.*
- ❖ *Θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας, με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα, κατά τη διάρκεια τριών προηγούμενων ετών.*
- ❖ *Απόκτηση του συνόλου στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει και η οποία αγοράζεται από επενδυτή που δεν σχετίζεται με τον πωλητή, αποκλειόμενης της απλής εξαγοράς των μετοχών της επιχείρησης.*

ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Η συμμετοχή του φορέα στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου δύναται να **γίνει είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε με εξωτερική χρηματοδότηση**, με την προϋπόθεση ότι το 25% του συνολικού επενδυτικού κόστους δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση, στήριξη ή παροχή. Ανάλογα με το καθεστώς προκήρυξης, η ίδια συμμετοχή μπορεί να καλυφθεί με αύξηση κεφαλαίου με νέες εισφορές από τους μετόχους /εταίρους, με μετρητά που θα προέλθουν από εκποίηση περιουσιακών στοιχείων (αποκλειστικά γήπεδα ή κτίρια) των μετόχων του φορέα της επένδυσης, κεφαλαιοποίηση ή ανάλωση υφιστάμενων

αποθεματικών με την προϋπόθεση της επαρκούς ρευστότητας της επιχείρησης μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής, εκποίηση στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης(κτίρια, γήπεδα, μηχανολογικός εξοπλισμός), με εξωτερική χρηματοδότηση και ειδικότερα με: ι) πρόθεση ή έγκριση δανείου από τράπεζα ή άλλο χρηματοδοτικό οργανισμό με την προϋπόθεση ότι το 25% επί του επενδυτικού σχεδίου δεν περιέχει κρατική ενίσχυση, ιι) χορήγηση δανείου από fund, με ομολογιακό δάνειο που θα εκδώσει ο φορέας της επένδυσης, ιιι) με επιστολή πρόθεσης λήψης δανείου από τον φορέα της επένδυσης εφόσον γίνει ανάλυση της βιωσιμότητας και του δείκτη ικανότητας αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων.

A. Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων

A1. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού:

- 1.** Δαπάνες κατασκευής, επέκτασης, εκσυγχρονισμού κτιριακών εγκαταστάσεων καθώς και ειδικών και βοηθητικών. Οι δαπάνες δεν μπορεί να υπερβαίνουν το 45% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων ή το 60% για τις επενδύσεις τουρισμού, ή το 70% για τις επενδύσεις logistics, ή το 80% για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε διατηρητέα κτίρια.
- 2.** Αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων και των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της μονάδας.
- 3.** Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού.

4. Οι δαπάνες εκσυγχρονισμού ειδικών εγκαταστάσεων (πλην κτιριακών) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.
5. Η αγορά του συνόλου των υφιστάμενων παγίων στοιχείων (κτίρια, μηχανήματα, λοιπός εξοπλισμός) ή και μέρους που συνδέονται άμεσα με μία παραγωγική μονάδα, εφόσον σωρευτικά ισχύουν τα ακόλουθα: η μονάδα έχει παύσει τη λειτουργία της, η απόκτηση πραγματοποιείται από τον φορέα της επένδυσης που δεν σχετίζεται με τον πωλητή, τα μηχανήματα και ο λοιπός εξοπλισμός δεν δύναται να είναι παλαιότερα των 7 ετών από την ημερομηνία κτήσης τους και να μην έχουν επιχορηγηθεί στο παρελθόν.

A2. Επιλέξιμες δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού:

1. Μεταφορά τεχνολογίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων.
2. Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Το ανώτατο ποσοστό των άυλων δαπανών δεν πρέπει να υπερβαίνει το 75% του συνολικού κόστους της επένδυσης για τις ΜΜΕ και το 50% για τις μεγάλες επιχειρήσεις.

ΕΝΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΨΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Α. Για επενδυτικά σχέδια μέχρι 50 εκατομμύρια ευρώ και για τις δαπάνες περιφερειακού χαρακτήρα το ύψος ενίσχυσης ορίζεται ως το μέγιστο όριο του ακόλουθου Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων (τα ποσοστά θα ισχύουν από 1/1/2017 και αναμένεται η τελική έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή)

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ		
	ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας της Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	35%	45%	55%
Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας της Κεντρικής Μακεδονίας	35%	45%	55%
Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας της Θεσσαλίας	35%	45%	55%
Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας της Ηπείρου	35%	45%	55%
Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας της Δυτικής Ελλάδας	35%	45%	55%
Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας της Πελοποννήσου	35%	45%	55%
Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας του Βορείου Αιγαίου	35%	45%	55%

Στις μεγάλες επιχειρήσεις για επενδύσεις στις Περιφέρειες Αττικής και Νοτίου Αιγαίου, οι ενισχύσεις χορηγούνται μόνο για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή.

❖ Για το τμήμα της δαπάνης μέχρι 50 εκατομμύρια ευρώ παρέχεται το 100% της

ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	25%	35%	45%
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	25%	35%	45%
ΚΡΗΤΗΣ	25%	35%	45%
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑΣ	25%	35%	45%
2. Περιφέρειες επιλέξιμες για ενίσχυση βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχεία γ) της συνθήκης από 01.01.2017 – 31.12.2020			
ΑΤΤΙΚΗΣ (Δυτική Αττική, Πειραιάς, Νήσοι)	20%	30%	40%
ΑΤΤΙΚΗΣ (Ανατολική Αττική, Κεντρικός, Βόρειος, Δυτικός, Νότιος Τομέας Αθηνών)	10%	20%	30%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΓΑΙΟΥ	20%	30%	40%

ανώτατης επιτρεπόμενης ενίσχυσης. Για το τμήμα της δαπάνης που υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ και μέχρι τα 100 εκατομμύρια ευρώ, παρέχεται το 50% του ανώτατου περιφερειακού ορίου.

❖ Για το τμήμα της δαπάνης που υπερβαίνει τα 100 εκατομμύρια ευρώ δεν παρέχεται κανένα ποσοστό ενίσχυσης.

- ❖ Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο δεν δύναται να υπερβεί το ποσό των 5 εκατομμυρίων ευρώ, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στον νόμο. Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα ενισχύσεις, δεν μπορούν να υπερβούν σωρευτικά τα 10.000.000 ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα 20.000.000 ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων.

B. Επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

1. Επενδυτικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ. Ενισχύονται μέχρι ποσοστού 5% επί του κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως του ποσού των 50.000 ευρώ, με ποσοστό ενίσχυσης 50%.
2. Δαπάνες εκκίνησης για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Ενισχύονται μέχρι το ποσό των 200.000 ευρώ ή μέχρι 400.000 ευρώ για τις καινοτόμες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, μέχρι το ποσοστό 20% ή 40% αντίστοιχα του ενισχυόμενου κόστους των περιφερειακών ενισχύσεων.
3. Δαπάνες καινοτομίας για ΜΜΕ όπως,
 - ✓ Οι δαπάνες για την απόκτηση, επικύρωση και προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού,
 - ✓ Οι δαπάνες μισθοδοσίας προσωπικού υψηλής ειδίκευσης για δραστηριότητες ανάπτυξης και καινοτομίας που αποσπάται από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση,
 - ✓ Οι δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας.

Ενισχύονται με ποσοστό 50% και δύναται να ανέλθουν έως 1% του συνόλου του ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως 100.000 ευρώ.

4. Δαπάνες για διαδικαστικά και οργανωτική καινοτομία για ΜΜΕ, όπως

- *Δαπάνες προσωπικού,*
- *Δαπάνες οργάνων, εξοπλισμού, κτιρίων και γηπέδων για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται,*
- *Δαπάνες για γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας,*
- *Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες,*

Ενισχύονται με ποσοστό 50% και δύναται να ανέλθουν έως το 20% του συνόλου του ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων.

5. Δαπάνες για συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας

- Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα ενσώματα στοιχεία ενεργητικού
- Δαπάνες προσωπικού και διοικητικές για τη διαχείριση και την προβολή του συνεργατικού σχηματισμού, την οργάνωση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, εργαστηρίων και συνεδρίων για διάστημα που να μην υπερβαίνει τα 10 έτη.

Ενισχύονται με ποσοστό 50% και αυξάνεται στο 65% για clusters καινοτομίας εγκατεστημένα σε περιοχές των Περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου και Βορείου Αιγαίου, ενώ ενισχύονται στο 55% για τα clusters καινοτομίας που είναι εγκατεστημένα σε περιοχές των Περιφερειών Αττικής, Κρήτης, Ιονίων Νήσων, Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας και Νοτίου Αιγαίου. Για τις δαπάνες λειτουργίας των clusters η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου χορήγησης της ενίσχυσης.

6. Επενδυτικές δαπάνες για μέτρα για την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης.

Ενισχύονται σε ποσοστό έως των 45% των επιλέξιμων δαπανών για μεγάλες επιχειρήσεις, 55% για μεσαίες και 65% για μικρές για επενδύσεις στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Βορείου Αιγαίου ενώ η ενίσχυση κυμαίνεται σε ποσοστό 35% για μεγάλες επιχειρήσεις, 45% για μεσαίες και 55% για μικρές, για επενδύσεις στις Περιφέρειες Αττικής, Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας, Ιονίων Νήσων, Κρήτης, και Νοτίου Αιγαίου.

Οι δαπάνες δύναται να ανέλθουν έως ποσοστό 5% επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων.

7. Επενδυτικές δαπάνες για την συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ, που αντιστοιχούν σε παραγωγή θερμότητας που αξιοποιείται για θέρμανση διεργασιών ή χώρων.

Ενισχύονται σε ποσοστό έως 60% για τις μεγάλες επιχειρήσεις, 70% για τις μεσαίες επιχειρήσεις και έως 80% για τις μικρές επιχειρήσεις για επενδύσεις στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Βορείου Αιγαίου, ενώ η ενίσχυση κυμαίνεται σε ποσοστό έως 50% για τις μεγάλες επιχειρήσεις, 60% για τις μεσαίες επιχειρήσεις και 70% για τις μικρές επιχειρήσεις για επενδύσεις στις Περιφέρειες Αττικής, Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας, Ιονίων Νήσων, Κρήτης και Νοτίου Αιγαίου.

8. Δαπάνες για αυτοπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή θερμότητας από ΑΠΕ καθώς και για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μικρά υδροηλεκτρικά έργα για επενδυτικά σχέδια παραγωγής θερμότητας/ ψύξης από ΑΠΕ και παραγωγής αιεφόρων βιοκαυσίμων που δεν βασίζονται σε εδώδιμα φυτά.

Ενισχύονται οι δαπάνες σε ποσοστό 45% ή 60% για τις μεγάλες επιχειρήσεις, 55% ή 70% για τις μεσαίες και 65% ή 80% για τις μικρές επενδύσεις

στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Βορείου

Αιγαίου, ενώ η ενίσχυση κυμαίνεται σε ποσοστό 35% ή 50% για τις μεγάλες επιχειρήσεις, 45% ή 60% για τις μεσαίες επιχειρήσεις και 55% ή 70% για τις μικρές επιχειρήσεις για επενδύσεις στις Περιφέρειες Αττικής, Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας, Ιονίων Νήσων, Κρήτης και Νοτίου Αιγαίου. Οι δαπάνες δύναται να ανέλθουν έως ποσοστό 15% επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

9. Δαπάνες για την εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης.

Ενισχύονται οι δαπάνες σε ποσοστό 60% για τις μεγάλες επιχειρήσεις, 70% για τις μεσαίες και 80% για τις μικρές επιχειρήσεις στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Βορείου Αιγαίου, ενώ η ενίσχυση κυμαίνεται σε ποσοστό 50% για τις μεγάλες επιχειρήσεις, 60% για τις μεσαίες επιχειρήσεις και 70% για τις μικρές επιχειρήσεις για επενδύσεις στις Περιφέρειες Αττικής, Ιονίων Νήσων, Δυτικής Μακεδονίας, Κρήτης, Στερεάς Ελλάδας και Νοτίου Αιγαίου.

10. Δαπάνες για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων. Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που απαιτούνται για τις εργασίες αποκατάστασης, μειωμένες κατά της αύξηση της αξίας του οικοπέδου. Στην περίπτωση της αποκατάστασης μολυσμένων χώρων, όλες οι δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται μια επιχείρηση κατά την αποκατάσταση του χώρου της μπορεί να θεωρηθούν επιλέξιμες επενδύσεις, ανεξαρτήτως του εάν είναι ή όχι δυνατή η εγγραφή των εν λόγω δαπανών στον ισολογισμό της ως πάγιων στοιχείων ενεργητικού. Οι δαπάνες ενισχύονται με ποσοστό 50% και δύναται να ανέλθουν έως ποσοστό 10% επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

Γ. Μισθολογικό Κόστος των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, υπολογιζόμενο για περίοδο δύο ετών από την δημιουργία κάθε θέσης.

Το μισθολογικό κόστος αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μόνο αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό με τα προηγούμενα είδη δαπανών. Για τη χρήση της συγκεκριμένης ενίσχυσης πρέπει σωρευτικά να ισχύουν τα ακόλουθα:

- Το επενδυτικό έργο συνεπάγεται καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων (σε Ε.Μ.Ε.) στη συγκεκριμένη επιχειρηματική εγκατάσταση, σε σύγκριση με τον μέσο όρο του προηγούμενου δωδεκάμηνου με διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας.

- Η πλήρωση όλων των θέσεων εργασίας θα πραγματοποιηθεί εντός τριών ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

- Κάθε θέση εργασίας που δημιουργείται μέσω της επένδυσης, διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή για περίοδο τουλάχιστον 5 ετών για τις μεγάλες επιχειρήσεις ή 3 ετών για τις μικρομεσαίες, από την ημερομηνία δημιουργίας τους

Δ. Έναρξη – Ολοκλήρωση Επένδυσης

Η έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου πριν την έκδοση της απόφασης υπαγωγής μπορεί να πραγματοποιηθεί κατόπιν της υποβολής της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις ενίσχυσης του επενδυτικού νόμου. Η ολοκλήρωση του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της επένδυσης και η έναρξη παραγωγικής λειτουργίας πρέπει να πραγματοποιηθούν εντός 3 ετών από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης υπαγωγής. Δύναται η ημερομηνία ολοκλήρωσης να παραιτηθεί κατά 2 έτη εφόσον υλοποιηθεί εντός της αρχικής 3ετίας το 50% του εγκριθέντος έργου και υποβληθεί σχετικό αίτημα συνοδευμένο με εμπειριστατωμένη αιτιολόγηση, πριν από τη λήξη της αρχικής προθεσμίας ολοκλήρωσης

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Φορολογική Απαλλαγή

Το δικαίωμα έναρξης χρήσης της ωφέλειας του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής θεμελιώνεται με την πιστοποίηση της υλοποίησης του 50% του κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το αρμόδιο όργανο ελέγχου και με την προϋπόθεση της προηγούμενης κάλυψης από την επιχείρηση του συνόλου της ίδιας συμμετοχής. Ο φορέας δύναται να αξιοποιήσει το σύνολο της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής εντός δεκαπέντε (15) φορολογικών ετών από το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος χρήσης της ωφέλειας με τους ακόλουθους, σωρευτικά περιορισμούς:

- Η δικαιούμενη ενίσχυση να μην υπερβαίνει, κατ'έτος το 1/3 του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, μέχρι το φορολογικό έτος της έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

- Η δικαιούμενη ενίσχυση να μην υπερβαίνει τα πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, μέχρι το φορολογικό έτος της έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

Οι ενισχύσεις της φορολογικής απαλλαγής παρέχονται στο 100% των ανώτατων επιτρεπόμενων εντάσεων ενίσχυσης.

<u>Καταβολή Ενίσχυσης</u>	<u>Επιχορήγηση</u>
Η καταβολή της ενίσχυσης ή η χρήση της ωφέλειας από το δικαιούχο δύναται να πραγματοποιείται είτε εφάπαξ με την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου, είτε σταδιακά με τις προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων.	Ποσό που ανέρχεται μέχρι το πενήντα τοις εκατό (50%) της εγκεκριμένης επιχορήγησης δύναται να καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της υλοποίησης του 50% του συνολικού κόστους του επενδυτικού σχεδίου και με την προϋπόθεση της προηγούμενης κάλυψης από την επιχείρηση του συνόλου της ίδιας συμμετοχής. Το υπόλοιπο ποσό της επιχορήγησης ή το σύνολό της σε περίπτωση μη εφαρμογής της παραπάνω ρύθμισης καταβάλλεται μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Οι ενισχύσεις της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης παρέχονται σε ποσοστό που ορίζεται στο 70% των ανώτατων επιτρεπόμενων εντάσεων ενίσχυσης.

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Η έναρξη της καταβολής της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης δύναται να πραγματοποιείται μετά την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της εγκατάστασης στην μονάδα του συνόλου του μισθωμένου εξοπλισμού σύμφωνα με τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης. Οι ενισχύσεις της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης παρέχονται στο 100% των ανώτατων επιτρεπόμενων εντάσεων ενίσχυσης.

Η επιδότηση καταβάλλεται ανά εξάμηνο και μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος εκ μέρους του φορέα της επένδυσης. Το ποσό που καταβάλλεται υπολογίζεται επί της αξίας απόκτησης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα ποσοστά ενισχύσεων και με τον περιορισμό της μη υπέρβασης της καταβολής του εξήντα τοις εκατό (60%) του εγκεκριμένου ποσού μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου.

Είναι δυνατή η προεξόφληση των δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης από τον φορέα της επένδυσης μόνο για τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες της σύμβασης μίσθωσης, όπως αυτή έχει εγκριθεί από την αρμόδια υπηρεσία.

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΜΕΝΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Η έναρξη της επιδότησης του κόστους της δημιουργημένης απασχόλησης δύναται να πραγματοποιείται μετά την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου δημιουργίας των συνδεόμενων με το επενδυτικό σχέδιο θέσεων εργασίας. Οι ενισχύσεις της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης παρέχονται στο 100% των ανώτατων επιτρεπόμενων εντάσεων ενίσχυσης.

Η επιδότηση καταβάλλεται ανά εξάμηνο και μετά την εκάστοτε πληρωμή του μισθολογικού κόστους εκ μέρους του φορέα της επένδυσης, με τον περιορισμό της

υπέρβασης της καταβολής του εξήντα τοις εκατό (60%) του εγκεκριμένου ποσού μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Α/Α	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ
1	Γενικές Ενισχύσεις Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού Η ημερομηνία έναρξης υποβολής προτάσεων είναι η 19/10/2016 και διαρκεί έως την 28/4/2017.	Α. Δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων Αγορά & εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων συμπεριλαμβανομένων των ειδικών εγκαταστάσεων Αγορά & εγκατάσταση μηχανημάτων όχι παλαιότερων των 7 ετών που προέρχονται από μονάδα η οποία σφραγιστικά: Έχει παύσει τη λειτουργία της. Ο αγοραστής δεν έχει σχέση με τον πωλητή. Η αγορά πραγματοποιείται από ΜΜΕ. Στοιχεία ενεργητικού που επιδοτήθηκαν στο παρελθόν, δεν ενισχύονται. Μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων μηχανημάτων. Αγορά μεταφορικών μέσων εντός της μονάδας. Δαπάνες εκσυγχρονισμού ειδικών	Φορολογική Απαλλαγή επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας του καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση.	Τα ανώτατα ποσοστά από το χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων	Άμεση αξιολόγηση, δηλαδή το κάθε επενδυτικό σχέδιο αξιολογείται μεμονωμένα κατόπιν της υποβολής του	Διοικητικός και μόνο δειγματοληπτικά θα υλοποιούνται επιτόπιοι έλεγχοι

		εγκαταστάσεων (που δεν αφορούν σε κτήρια) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων				
2.	Γενική Επιχειρηματικότητα Η ημερομηνία έναρξης υποβολής προτάσεων είναι η 19/10/2016 και διαρκεί έως την 20/12/2016	A. Δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων A.1 Δαπάνες ενσώματων στοιχείων ενεργητικού A.1.1. Κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός κτιρίων A.1.2. Αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού ΜΜΕ από παραγωγική μονάδα A.1.3. Αγορά και εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων, λοιπού εξοπλισμού, τεχνικών εγκαταστάσεων και μεταφορικών μέσων εντός της μονάδας. A.1.4. Μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων μηχανημάτων, λοιπού εξοπλισμού A.1.5. Εκσυγχρονισμός ειδικών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων (πλην κτιρίου)	Φορολογική απαλλαγή, επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης και επιδότηση κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης. - Οι ενισχύσεις της φορολογικής απαλλαγής και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης παρέχονται μεμονωμένα ή συνδυαστικά. - Η ενίσχυση της επιδότησης του κόστους απασχόλησης παρέχεται μόνο επί των δαπανών του κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης. - Επενδυτικά σχέδια που υπάγονται σε ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων (Παράρτημα II) ενισχύονται	Για τις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων, τα ανώτατα ποσοστά του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.	Συγκριτική αξιολόγηση	Επιτόπιος έλεγχος στο 50% ή/και στο 100% της υλοποίησης του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της εγκεκριμένης επένδυσης.

			επιπλέον με το κίνητρο της επιχορήγησης μέχρι το 70% των ανώτατων επιτρεπόμενων ορίων. Η ενίσχυση της επιχορήγησης παρέχεται μεμονωμένα ή συνδυαστικά με τις ενισχύσεις της φορολογικής απαλλαγής ή /και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης.			
		A2. Δαπάνες άυλων στοιχείων ενεργητικού A.2.1. Μεταφορά τεχνολογίας, αγορά δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων A.2.2. Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης. <u>Οι δαπάνες A2 δεν μπορούν να υπερβούν το 50% του συνολικού κόστους της επένδυσης στις μεγάλες επιχειρήσεις και το 75% στις ΜΜΕ.</u>		Το ποσοστό ενίσχυσης που αντιστοιχεί για τις δαπάνες εκτός περιφερειακής ενίσχυσης ορίζεται στο 50%. Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού 5% του συνολικού κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως του ποσού των		

A.3 Δαπάνες μισθολογικού κόστους νέων θέσεων εργασίας

B. Δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων

B.1. Επενδυτικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε νέες ΜΜΕ (Ως νέες λογίζονται οι υπό σύσταση ή οι υφιστάμενες επιχειρήσεις εφόσον κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης δεν έχει παρέλθει επταετία από την ημερομηνία ίδρυσή τους).

B.2. Δαπάνες εκκίνησης (π.χ. έξοδα κατάρτισης και δημοσιεύσεως του καταστατικού, έξοδα προβολής της ίδρυσης και της κάλυψης του εταιρικού κεφαλαίου, της εκπόνησης τεχνικών, οργανωτικών και εμπορικών μελετών, έξοδα ερευνών, έξοδα διοικητικής υποστήριξης, νομικών υπηρεσιών,

50.000€.

Το ποσοστό ενίσχυσης της κατηγορίας δαπανών B.2. ορίζεται στο 100%. Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού 10% του ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως του ποσού των 100.000€.

κ.α.) για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

3.	Νέες Ανεξάρτητες Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (υπό ίδρυση ή νεοσύστατες ανεξάρτητες επιχειρήσεις που κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής δεν έχει παρέλθει επταετία από την σύστασή τους) . Οι επιχειρήσεις δεν πρέπει να είναι συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες, ανεξαρτήτως αγοράς στην οποία δραστηριοποιούνται. Η ημερομηνία έναρξης υποβολής προτάσεων είναι η	A. Δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων A.1 Δαπάνες ενσώματων στοιχείων ενεργητικού A.1.1. Κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός κτιρίων A.1.2. Αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού ΜΜΕ από παραγωγική μονάδα A.1.3. Αγορά και εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων, λοιπού εξοπλισμού, τεχνικών εγκαταστάσεων και μεταφορικών μέσων εντός της μονάδας. A.1.4. Μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων μηχανημάτων, λοιπού	- Φορολογική απαλλαγή, επιχορήγηση, επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης και επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης. - Η επιχορήγηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 70% των ανώτατων επιτρεπόμενων ορίων. - Επενδυτικά σχέδια που υπάγονται σε ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων (Παράρτημα II) ενισχύονται επιπλέον με το κίνητρο της	Για τις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων, τα ανώτατα ποσοστά του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.	Συγκριτική αξιολόγηση	Επιτόπιος έλεγχος στο 50% ή/και στο 100% της υλοποίησης του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της εγκεκριμένης επένδυσης.

	19/10/2016 και διαρκεί έως την 20/12/2016.	εξοπλισμού A.1.5. Εκσυγχρονισμός ειδικών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων (πλην κτιρίου)	επιχορήγησης μέχρι το 100% των ανώτατων επιτρεπόμενων ορίων.			
A2. Δαπάνες άυλων στοιχείων ενεργητικού		A.2.1. Μεταφορά τεχνολογίας, αγορά δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων				
A.2.2. Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.		Οι δαπάνες A2 δεν μπορούν να υπερβούν το 75% του συνόλου των		Το ποσοστό ενίσχυσης		

επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. A3. Δαπάνες μισθολογικού κόστους νέων θέσεων εργασίας		που αντιστοιχεί για τις δαπάνες εκτός περιφερειακής ενίσχυσης ορίζεται στο 50%. Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού 5% του συνολικού κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως του ποσού των 50.000€.		
B. Δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων B.1 Επενδυτικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε νέες ΜΜΕ. B.2. Δαπάνες εκκίνησης (π.χ. έξοδα κατάρτισης και δημοσίευσης του καταστατικού, έξοδα προβολής της ίδρυσης και της κάλυψης του εταιρικού κεφαλαίου, της εκπόνησης τεχνικών, οργανωτικών και		Το ποσοστό ενίσχυσης της κατηγορίας δαπανών B.2. ορίζεται στο 100%. Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού 10% του ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως του ποσού των 100.000€.		

	εμπορικών μελετών, έξοδα ερευνών, έξοδα διοικητικής υποστήριξης, νομικών υπηρεσιών, κ.α.) για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.				

4.	Επενδύσεις καινοτομικού χαρακτήρα για Μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Δεν έχει προκηρυχθεί μέχρι τη δεδομένη χρονική στιγμή.	A. Δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων A.1 Δαπάνες ενσώματων στοιχείων ενεργητικού A.1.1. Κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός κτιρίων A.1.2. Αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού ΜΜΕ από παραγωγική μονάδα A.1.3. Αγορά και εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων, λοιπού εξοπλισμού, τεχνικών εγκαταστάσεων και μεταφορικών μέσων εντός της μονάδας. A.1.4. Μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων μηχανημάτων, λοιπού εξοπλισμού A.1.5. Εκσυγχρονισμός ειδικών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων (πλην κτιρίου) A2. Δαπάνες άυλων στοιχείων ενεργητικού A.2.1. Μεταφορά τεχνολογίας, αγορά δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων	Φορολογική απαλλαγή, επιχορήγηση, επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης, επιδότηση κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης. Το ποσοστό επιχορήγησης ορίζεται στα 100% για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται σε ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων. Για τις υπόλοιπες κατηγορίες το ποσοστό επιχορήγησης ορίζεται στο 70% των ανώτατων επιτρεπτών ορίων	Για τις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων (Α) ισχύουν τα ανώτατα ποσοστά ενίσχυσης του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων. Για τις δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων (Β) ισχύουν τα ανώτατα ποσοστά που αναφέρονται.	Συγκριτική αξιολόγηση	Επιτόπιος έλεγχος στο 50% ή/και στο 100% της υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της εγκεκριμένης επένδυσης.

	τεχνικών γνώσεων A.2.2. Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης. Οι δαπάνες A2 δεν μπορούν να υπερβούν το 50% του συνολικού κόστους της επένδυσης στις μεγάλες επιχειρήσεις και το 75% στις ΜΜΕ A3. Δαπάνες μισθολογικού κόστους νέων θέσεων εργασίας B. Δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων B.1. Επενδυτικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ B.2 Δαπάνες Καινοτομίας: - απόκτηση, επικύρωση & προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας & λουτών άυλων στοιχείων ενεργητικού- δαπάνες μισθοδοσίας προσωπικού υψηλής ειδίκευσης για δραστηριότητες E&TA που αποσπάται από μεγάλη επιχείρηση ή από				

οργανισμό έρευνας
- συμβουλευτικές υπηρεσίες σε θέματα καινοτομίας
B.3. Δαπάνες για οργανωτική και διαδικαστική καινοτομία
B.4. Επενδυτικές δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης.
B.5. Δαπάνες για παραγωγή ενέργειας από νέα μικρά υδροηλεκτρικά έργα.
B.6. Δαπάνες εκκίνησης για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις
B.7. Δαπάνες για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων

A /A	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ
5	Συνέργειες & Δικτυώσεις - 6 τουλάχιστον επιχειρήσεις για επενδυτικά σχέδια που θα υλοποιηθούν στην Περιφέρεια Αττικής ή στο Νομό Θεσσαλονίκης - 4 τουλάχιστον	A. Δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων A.1 Δαπάνες ενσώματων στοιχείων ενεργητικού A.1.1. Κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός κτιρίων A.1.2. Αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού ΜΜΕ από παραγωγική μονάδα A.1.3. Αγορά και εγκατάσταση	Για τα clusters που αποτελούνται από ΜΜΕ η ενίσχυση είναι φορολογική απαλλαγή, επιχορήγηση, επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης & επιδότηση κόστους απασχόλησης.	-Για τις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων (κατηγορία Α), τα ανώτατα ποσοστά ενίσχυσης του Χάρτη Περιφερειακής	Συγκριτική αξιολόγηση	Επιτόπιος έλεγχος στο 50% ή/και στο 100% υλοποίησης του οικονομικού & φυσικού αντικειμένου της εγκεκριμένης

επιχειρήσεις για επενδυτικά σχέδια στους υπόλοιπους νομούς της χώρας. Δύναται να ενισχυθούν και επενδύσεις και των παρακάτω ΚΑΔ: 69. Νομικές και Λογιστικές Δραστηριότητες 70. 2. Δραστηριότητες παροχής συμβούλων διαχείρισης 71. Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες 72. Διαφήμιση και έρευνα αγοράς Δεν έχει προκηρυχθεί μέχρι τη δεδομένη χρονική στιγμή.	καινούργιων μηχανημάτων, λοιπού εξοπλισμού, τεχνικών εγκαταστάσεων και μεταφορικών μέσων εντός της μονάδας. A.1.4. Μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων μηχανημάτων, λοιπού εξοπλισμού A.1.5. Εκσυγχρονισμός ειδικών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων (πλην κτιρίου) A2. Δαπάνες άυλων στοιχείων ενεργητικού A.2.1. Μεταφορά τεχνολογίας, αγορά δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων A.2.2. Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης. Οι δαπάνες A2 δεν μπορούν να υπερβούν το 50% του συνολικού κόστους της επένδυσης στις μεγάλες επιχειρήσεις και το 75% στις ΜΜΕ. A3. Δαπάνες μισθολογικού κόστους νέων θέσεων εργασίας B. Δαπάνες εκτός Περιφερειακών	Για τα clusters που συμμετέχει μία μεγάλη επιχείρηση, η ενίσχυση είναι φορολογική απαλλαγή, επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης & επιδότηση του κόστους απασχόλησης. Η ενίσχυση χορηγείται αποκλειστικά στους φορείς που διαχειρίζονται τα clusters	Ενίσχυσης . -Για τις δαπάνες εκτός περιφερειακής ενίσχυσης τα ανώτατα ποσοστά που αναφέρονται σε αυτές.		επένδυσης.

		Ενισχύσεων B.1. Επενδυτικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ B.2. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα ενσώματα στοιχεία για την κατασκευή ή αναβάθμιση συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας B.3. Δαπάνες για την λειτουργία, δαπάνες προσωπικού και διοικητικές δαπάνες B.4. Δαπάνες για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων				
A /A	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ
6	Ενδιάμεσοι Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί – Ταμεία Συμμετοχών. Δεν έχει προκηρυχθεί μέχρι τη δεδομένη χρονική στιγμή.	- Δημιουργία νέων ή μεγέθυνση υφιστάμενων επιχειρήσεων - Αναδιάρθρωση βιώσιμων επιχειρήσεων - Ανάπτυξη αγοράς κεφαλαίων για ΜΜΕ - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων και όσων απασχολούν από 250-500 εργαζομένους.	- Ίδια κεφάλαια, οιονεί ίδια κεφάλαια ή επενδυτική χορηγία για την παροχή επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου. - Δάνεια για την παροχή επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου. - Εγγυήσεις για την	Θα εξειδικευθούν με ειδική Υπουργική Απόφαση	Θα εξειδικευθούν με ειδική Υπουργική Απόφαση	Θα εξειδικευθούν με ειδική Υπουργική Απόφαση

			κάλυψη ζημιών από επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου.			

Α/Α	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ
7.	Ολοκληρωμένα Χωρικά και Κλαδικά σχέδια που αφορούν επιχειρήσεις (τουλάχιστον 10) συνεργατικού σχηματισμού, οι οποίοι συμμετέχουν σε κλαδικά ή τοπικά παραγωγικά συστήματα ή σε επιμέρους παραγωγικές αλυσίδες αξίας, σε περιφερειακό ή διαπεριφερειακό επίπεδο. Δεν έχει προκηρυχθεί μέχρι τη δεδομένη χρονική	Τα επιμέρους στοιχεία και χαρακτηριστικά θα ορισθούν στην απόφαση προκήρυξης του καθεστώτος ενίσχυσης.	Φορολογική απαλλαγή, επιχορήγηση, επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης, επιδότησης κόστους απασχόλησης. Με το κίνητρο της επιχορήγησης δεν ενισχύονται οι μεγάλες επιχειρήσεις.	Θα εξειδικευθεί στην προκήρυξη του καθεστώτος ενίσχυσης	Συγκριτική αξιολόγηση	

	στιγμή.					
Α/Α	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ
8.	Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους (Επενδύσεις που το συνολικό επιλέξιμο κόστος της επένδυσης υπερβαίνει τα 20 εκατομμύρια ευρώ και δημιουργούν 2 θέσεις εργασίας ανά 1 εκατομμύριο ευρώ επιλέξιμου κόστους επένδυσης). Η ημερομηνία έναρξης υποβολής προτάσεων είναι η 19/10/2016 και διαρκεί έως την 28/04/2017.	Α. Δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων Α.1 Δαπάνες ενσώματων στοιχείων ενεργητικού Α.1.1. Κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός κτιρίων Α.1.2. Αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού από ΜΜΕ από παραγωγική μονάδα Α.1.3. Αγορά και εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων, λοιπού εξοπλισμού, τεχνικών εγκαταστάσεων και μεταφορικών μέσων εντός της μονάδας. Α.1.4. Μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων μηχανημάτων, λοιπού εξοπλισμού Α.1.5. Εκσυγχρονισμός ειδικών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων (πλην κτιρίου)	- Σταθεροποίηση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος για 12 έτη από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση μείωσης του συντελεστή εφαρμόζεται ο μειωμένος συντελεστής ή εναλλακτικά ο φορέας της επένδυσης δύναται να κάνει χρήση της φορολογικής απαλλαγής με ποσοστό ενίσχυσης 10% του ενισχυόμενου κόστους της επένδυσης και έως του ποσού των 5 εκατομμύριων ευρώ. -Χρήση της διαδικασίας ταχείας αδειοδότησης μέσω της		Άμεση αξιολόγηση	Επιτόπιος έλεγχος μετά την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης

			Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού			
		A2. Δαπάνες άυλων στοιχείων ενεργητικού A.2.1. Μεταφορά τεχνολογίας, αγορά δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων A.2.2. Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.	Οι δαπάνες A2 δεν μπορούν να υπερβούν το 50% του συνολικού κόστους της επένδυσης στις μεγάλες επιχειρήσεις και το 75% στις ΜΜΕ.			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων

Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων, όπως αυτές ορίζονται στα επιμέρους καθεστώτα του Ειδικού Μέρους, παρέχονται σε :

A. Εξωστρεφείς: μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αύξησαν την εξωστρέφειά τους, δηλαδή το λόγο αξίας των εξαγωγών τους προς τον κύκλο εργασιών τους, είτε σε ποσοστό τουλάχιστον 10% κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία πριν την αίτηση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, είτε σε ποσοστό τουλάχιστον 5% κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, εφόσον οι εξαγωγές καταλαμβάνουν περισσότερο από το 70% του κύκλου εργασιών τους το τρίτο έτος πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου.

B. Καινοτόμες: μικρομεσαίες επιχειρήσεις, των οποίων οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης έχουν υπερβεί το 10% του συνόλου των λειτουργικών τους δαπανών, για ένα τουλάχιστον έτος από τα τρία τελευταία πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος.

Γ. Επιχειρήσεις που προχωρούν σε διαδικασία συγχώνευσης: ανεξάρτητες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου προχωρούν σε διαδικασία συγχώνευσης, είτε με απορρόφηση, είτε με δημιουργία νέας εταιρείας, αποκλειόμενης ρητά της εξαγοράς.

Δ. Επιχειρήσεις οι οποίες παρουσιάζουν αύξηση της απασχόλησής τους: μικρομεσαίες επιχειρήσεις που αύξησαν την απασχόλησή τους (με βάση τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας) σε ποσοστό τουλάχιστον 10% την τελευταία τριετία πριν την αίτηση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Ε. Συνεταιρισμούς, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν. Σ.Επ.) του Ν.4019/2011, καθώς και Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ) και Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του Ν.4384/2016,

ΣΤ. Επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται σε κλάδους τεχνολογίας, πληροφορικής, επικοινωνίας (ΤΠΕ) και αγροδιατροφής.

Ζ. Επιχειρήσεις, οι οποίες επιτυγχάνουν αυξημένη προστιθέμενη αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ κατά το χρόνο έκδοσης της απόφασης της προκήρυξης, σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου τους.

Η. Επιχειρήσεις, των οποίων το υπαγόμενο επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (ΘΥ.Κ.Τ.) και δεν αφορούν σε εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επιχείρησης.

Θ. Επιχειρήσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε ειδικές περιοχές, όπως ορεινές περιοχές, παραμεθόριες περιοχές, δηλαδή περιοχές σε απόσταση 30 χιλιομέτρων από τα σύνορα καθώς και τα νησιά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, της νήσου της Σαμοθράκης του Νομού Έβρου και του Νομού Δωδεκανήσων, νησιώτικες περιοχές, δηλαδή τα νησιά με πληθυσμό μικρότερο των 3.100 κατοίκων και περιοχές που παρουσιάζουν μεγάλη πληθυσμιακή μείωση, όπως αυτή προκύπτει κατά τα έτη των δύο πιο πρόσφατων απογραφών (2001 και 2011) και αφορά μείωση μόνιμου πληθυσμού άνω του 30%.

Ι. Επιχειρήσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε περιοχές με ιδιαίτερα αυξημένες μεταναστευτικές ροές και ιδίως: Αγαθονήσι, Κάλυμνος, Καστελόριζο, Κως, Λέρος, Λέσβος, Σάμος, Σύμη, Χίος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΚΑΔ 2008	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
01	Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες (Αναμένεται σχετική υπουργική απόφαση που θα εξειδικεύει τα είδη των επενδυτικών σχεδίων του συγκεκριμένου τομέα)
02	Δασοκομία και υλοτομία (Αναμένεται σχετική υπουργική απόφαση που θα εξειδικεύει τα είδη των επενδυτικών σχεδίων του συγκεκριμένου τομέα)
03	Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια (Αναμένεται σχετική υπουργική απόφαση που θα εξειδικεύει τα είδη των επενδυτικών σχεδίων του συγκεκριμένου τομέα)
06 ΕΩΣ 09	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ
10 ΕΩΣ 33	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ (Εξαιρούνται οι τομείς του χάλυβα, των συνθετικών ινών, του άνθρακα και της ναυπηγίας. Επίσης για την πρώτη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων διατηρείται η ισχύς της υπ' αριθμ. 31054/12-7-2007, όπως τροποποιήθηκε, κοινής υπουργικής απόφασης)
35	• Μικροί Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί εγκατεστημένος ισχύος μέχρι 15MW. • Μονάδες συμπαραγωγής ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ. • Υβριδικοί σταθμοί ΑΠΕ στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά με εγκατεστημένη ισχύ συστήματος. αποθήκευσης μέχρι 5MW. • Παραγωγή θερμότητας και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. • Ενεργειακά αποδοτικά συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης σύμφωνα με τον Ν.4342/2015 (Α'143). • Παραγωγή αειφόρων βιοκαυσίμων τα οποία δεν είναι βασιζόμενα σε εδάφιμα φυτά και δεν υπόκεινται σε υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης. • Μετατροπή υφιστάμενων μονάδων παραγωγής βιοκαυσίμων βασιζόμενων σε εδάφιμα φυτά σε μονάδες παραγωγής αειφόρων βιοκαυσίμων, τα οποία δεν βασίζονται σε εδάφιμα φυτά και δεν υπόκεινται σε υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης.
37 ΕΩΣ 39	- ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ , ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ
49	- ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ

52.22.11.05	- Υπηρεσίες τουριστικών λιμανιών (μαρίνων)
52.22.11.06	- Υπηρεσίες λειτουργίας υδατοδρομίων
52.29.19.03	- Υπηρεσίες μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics)
55	Καταλύματα • Ίδρυσης & επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον (3) αστέρων • Εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων, αφού παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής της μονάδας • Επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, με την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης του κτιρίου και ότι μέσω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής αναβαθμίζονται σε κατηγορίας τουλάχιστον τριών (3) αστέρων. • Ίδρυσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής Τουριστικών Οργανωμένων Κατασκηνώσεων (camping), τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων. • Ίδρυσης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων, τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον δύο (2) αστέρων. • Σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, όπως ορίζονται στο Ν.4276/2014 (Α'155), εκτός του μέρους αυτών που αφορά κτίρια προς μεταβίβαση ή μακροχρόνια μίσθωση και εγκαταστάσεις και με προϋπόθεση ότι κατατίθενται ως ενιαία επενδυτικά σχέδια στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 65 έως 69. • Εγκαταστάσεων Ειδικής Τουριστικής Υποδομής (συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού, μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού – θερμαλισμού, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα αναζωογόνησης, κέντρα προπονητικού αθλητικού τουρισμού, ορειβατικά καταφύγια, αυτοκινητοδρόμια), όπως αυτές ορίζονται στο Ν.4276/2014 (Α'155).

55	• Εγκαταστάσεων αγροτουρισμού ή οινοτουρισμού, όταν υποβάλλεται επενδυτικό σχέδιο από επιχειρηματικές συστάδες (cluster) • Ίδρυσης ξενώνων φιλοξενίας, νέων εφόσον οι δικαιούχοι είναι όσοι αναφέρονται στις περ. γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 6.
58	ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
59	Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις
61	ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ
62	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες
63	Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας
74	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες
86	Επενδυτικά σχέδια τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού
87	Επενδυτικά σχέδια δραστηριοτήτων βοήθειας με παροχή καταλύματος τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού
91.01.11	Υπηρεσίες βιβλιοθηκών
91.02	Δραστηριότητες Μουσείων

3.2. Αναπτυξιακός Νόμος 4399/2016 Καθεστώς «Επιχειρηματικότητα Πολύ μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων»

ΕΙΔΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

- **Επιχορήγηση**, η οποία συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών

- **Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης**, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού και προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησης αυτών που εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις. Η επιδότηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη.
- **Φορολογική απαλλαγή**, που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, αναιρουμένου του φόρου του νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας του 17 καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και συνιστά ισόποσο αποθεματικό
- **Επιδότηση του κόστους της δημιουργημένης απασχόλησης**, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους (άρθρο 2, παρ. 31 Γ.Α.Κ.) των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο και οι οποίες δεν λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση,
- Όλες οι παραπάνω μορφές ενισχύσεων παρέχονται υπό προϋποθέσεις μεμονωμένα ή συνδυαστικά ανάλογα με την προκήρυξη των επιμέρους καθεστώτων ενισχύσεων των νόμων.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Επιλέξιμες για ενίσχυση από τα καθεστώτα του νόμου είναι οι πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις (δηλαδή επιχειρήσεις που δεν υπερβαίνουν τα 50 άτομα πλήρους απασχόλησης και τα 10 εκατ. € κύκλο εργασιών ή σύνολο ενεργητικού), είτε νέες, είτε υπό ίδρυση, είτε υφιστάμενες που είναι εγκατεστημένες ή έχουν υποκατάστημα στην Ελλάδα κατά την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές: ατομική επιχείρηση, εμπορική εταιρεία, συνεταιρισμός, κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις, Αγροτικοί συνεταιρισμοί, Ομάδες Παραγωγών, Αγροτικές εταιρικές συμπράξεις του Ν. 4384/2016.

- Οι υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση εταιρείες, με την υποχρέωση να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες δημοσιότητας πριν από την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.
- Επιχειρήσεις που λειτουργούν με την μορφή κοινοπραξίας με την προϋπόθεση καταχώρησής τους στο ΓΕΜΗ.
- Δημόσιες ή δημοτικές επιχειρήσεις υπό προϋποθέσεις εφόσον:

α) Δεν τους έχει ανατεθεί η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού

β) Δεν έχει ανατεθεί από το κράτος αποκλειστικά σε αυτούς η προσφορά υπηρεσιών

γ) Δεν επιχορηγείται η λειτουργία τους με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 21.

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Το ελάχιστο ύψος της επένδυσης, ορίζεται με βάση το μέγεθος του φορέα ήτοι:

α) για μικρές επιχειρήσεις, στο ποσό των εκατό πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ

β) για πολύ μικρές επιχειρήσεις, στο ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

γ) για τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚοινΣΕπ) και Αγροτικούς Συνεταιρισμούς και τις Αγροτικές Εταιρικές

Συμπράξεις στο ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στα καθεστώτα ενίσχυσης του παρόντος νόμου, θα πρέπει να έχουν τον χαρακτήρα αρχικής επένδυσης και συγκεκριμένα να πληρούν μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- *Δημιουργία νέας μονάδας.*
- *Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας.*
- *Διαφοροποίηση της παραγωγής μίας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν, με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως έχει καταγραφεί στον προηγούμενο της έναρξης εργασιών της επένδυσης, οικονομικό έτος.*
- *Θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας, με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα, κατά τη διάρκεια τριών (3) προηγούμενων ετών.*
- *Απόκτηση του συνόλου στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει και η οποία αγοράζεται από επενδυτή που δεν σχετίζεται με τον πωλητή, αποκλειόμενης της απλής εξαγοράς των μετοχών της επιχείρησης.*

ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Η συμμετοχή του φορέα στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου δύναται να γίνει είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων, είτε με εξωτερική χρηματοδότηση, με την προϋπόθεση ότι το 25% του συνολικού επενδυτικού κόστους δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση, στήριξη ή παροχή. Η συμμετοχή του φορέα στο ενισχυόμενο κόστος συμβατικής επένδυσης υπολογίζεται στο σύνολο των ενισχυόμενων δαπανών αυτού, αφού αφαιρεθεί το ποσό της αιτούμενης επιχορήγησης εφόσον προβλέπεται στο χρηματοδοτικό σχήμα, και μπορεί να καλύπτεται με τους ακόλουθους τρόπους:

- με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα της επενδυτικού σχεδίου από νέες εισφορές σε μετρητά των εταίρων
- με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με κεφαλαιοποίηση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον

με την ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον, τα οποία στην περίπτωση αυτή δεσμεύονται σε ειδικό λογαριασμό και δεν μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση τριών ετών, προκειμένου για μικρές ή πολύ μικρές, από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης

- με εκποίηση στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης (που αφορούν αποκλειστικά γήπεδα, κτίρια, και μηχανολογικό εξοπλισμό,) με απόδειξη της δυνατότητας πώλησης
- με τραπεζικό δάνειο ή δάνειο από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή ομολογιακό δάνειο εκδιδόμενο με δημόσια ή μη εγγραφή, τριετούς τουλάχιστον διάρκειας, αποκλειόμενης της μορφής του αλληλόχρεου λογαριασμού.

ΕΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

A. Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων

A1. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού:

1. Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτηριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων και οι κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία, καθώς και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 45% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Ο συντελεστής αυτός διαμορφώνεται στο 60% για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της περίπτωσης β' της παραγράφου 4 του άρθρου 7 και στο 70% για τις αντίστοιχες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 4.
2. Η αγορά του συνόλου των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού (κτήρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός), ή και μέρους των στοιχείων ενεργητικού μιας παραγωγικής μονάδας, προκειμένου για ενισχυόμενη πολύ Μικρή ή Μικρή Επιχείρηση.
3. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας. Μεταφορικά μέσα που κινούνται εκτός του χώρου της μονάδας δεν είναι επιλέξιμα.
4. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση, και με τον όρο ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός θα περιέλθει στην κυριότητα του μισθωτή κατά τη λήξη της σύμβασης.

5. Οι δαπάνες εκσυγχρονισμού ειδικών εγκαταστάσεων (που δεν αφορούν σε κτήρια) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.

A2. Επιλέξιμες δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού:

1. Μεταφορά τεχνολογίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων.
2. Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

A3. Μισθολογικό κόστος νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογιζόμενο για περίοδο δύο (2) ετών από τη δημιουργία κάθε θέσης.

ΕΝΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΨΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Στο παρόν καθεστώς, το ποσοστό επιχορήγησης της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 10 ορίζεται στο 100% για επενδυτικά σχέδια που πληρούν τουλάχιστον μία από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Είναι εξωστρεφείς πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις: ως τέτοιες ορίζονται οι επιχειρήσεις, οι οποίες αύξησαν την εξωστρέφειά τους, δηλαδή το λόγο αξίας των εξαγωγών τους προς τον κύκλο εργασιών τους, είτε σε ποσοστό τουλάχιστον 10% κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου.
2. Είναι καινοτόμες πολύ Μικρές και Μικρές επιχειρήσεις. Καινοτόμες θεωρούνται οι επιχειρήσεις, των οποίων οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης έχουν υπερβεί το 10%

του συνόλου των λειτουργικών τους δαπανών, για ένα (1) τουλάχιστον έτος από τα τρία (3) τελευταία πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος.

3. Είναι επιχειρήσεις που προέρχονται από συγχώνευση ανεξαρτήτων μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (κατά τον ορισμό της Ε.Ε. Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 364/2004), με απορρόφηση είτε με δημιουργία νέας εταιρείας, αποκλειόμενης ρητά της εξαγοράς.
4. Είναι επιχειρήσεις που προέρχονται από συγχώνευση ανεξαρτήτων μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (κατά τον ορισμό της Ε.Ε. Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 364/2004), με απορρόφηση είτε με δημιουργία νέας εταιρείας, αποκλειόμενης ρητά της εξαγοράς,
5. Είναι πολύ Μικρές και Μικρές επιχειρήσεις οι οποίες αύξησαν την απασχόλησή τους (με βάση τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας) σε ποσοστό τουλάχιστον 10% την τελευταία τριετία πριν την αίτηση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου.
6. Είναι επιχειρήσεις, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υλοποιούνται σε έναν από τους κλάδους Τεχνολογίας, Πληροφορικής, Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) και αγροδιατροφής, ως κύριο κλάδο δραστηριότητάς τους
7. Είναι επιχειρήσεις, οι οποίες επιτυγχάνουν αυξημένη προστιθέμενη αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ στο Παράρτημα 4.
8. Είναι επιχειρήσεις, των οποίων το υπαγόμενο επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές

(Β.Ε.ΠΕ.), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.),

Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.) και δεν αφορούν σε εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επιχείρησης.

9. Είναι επιχειρήσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται στις ειδικές περιοχές, οι οποίες αναφέρονται στο σχετικό Παράρτημα του ν.4399/2016, καθώς πληρούν τα κριτήρια της περ. θ του άρθρου 12 του ν. 4399/2016.
10. Είναι επιχειρήσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε περιοχές με ιδιαίτερα αυξημένες προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές και ιδίως: Αγαθονήσι, Κάλυμνος, Καστελόριζο, Κως, Λέρος, Λέσβος, Σάμος, Σύμη, Χίος.

B. Επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

1. Επενδυτικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.). Οι δαπάνες αυτές αφορούν σε μελέτες και αμοιβές συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες.
2. Δαπάνες εκκίνησης (άρθρο 22 Γ.Α.Κ.) για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Ως δαπάνες εκκίνησης νοούνται εκείνες που πραγματοποιούνται για την ίδρυση και αρχική οργάνωση της οικονομικής μονάδας, την απόκτηση διαρκών μέσων εκμεταλλεύσεως, καθώς και για την επέκταση και αναδιοργάνωσή της. Ενδεικτικά αναφέρονται τα έξοδα κατάρτισης και δημοσιεύσεως του καταστατικού, τα έξοδα δημόσιας προβολής της ιδρύσεως, της καλύψεως του εταιρικού κεφαλαίου, της εκπονήσεως τεχνικών, εμπορικών και οργανωτικών

μελετών, τα έξοδα ερευνών, τα έξοδα έκδοσης ομολογιακών δανείων καθώς και τα έξοδα διοικητικής υποστήριξης, νομικών υπηρεσιών και παροχής συμβουλών που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη της εκμεταλλεύσεως.

3. Κάθε δαπάνη μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη μόνο εφόσον εντάσσεται αποκλειστικά σε μία εκ των ανωτέρω κατηγοριών δαπανών.
4. Για τις επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων των επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς παραγωγής, ισχύουν οι περιορισμοί που καθορίζονται στην κοινή υπουργική απόφαση αριθμ. 129229/24-11-2017 (ΦΕΚ Β' 4122).

Περιφέρειες επιλέξιμες για ενίσχυση βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχεία α) της Συνθήκης από 01.01.2017 – 31.12.2020			
ΠΕΡΙΟΧΗ	ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ		
	ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙ Σ	ΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙ Σ
Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας της Ανατ. Μακεδονίας & Θράκης	35%	45%	55%
Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας της Κεντρικής Μακεδονίας	35%	45%	55%
Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας της	35%	45%	55%
Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας της	35%	45%	55%
Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας της Δυτικής	35%	45%	55%
Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας της	35%	45%	55%
Περιλαμβάνει τους Νομούς της Περιφέρειας του	35%	45%	55%

ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	25%	35%	45%
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	25%	35%	45%
ΚΡΗΤΗΣ	25%	35%	45%
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	25%	35%	45%
ΑΤΤΙΚΗΣ(Δυτική Αττική, Πειραιάς, Νήσοι)	20%	30%	40%
Αττικής (Ανατολική Αττική, Κεντρικός, Βόρειος, Δυτικός,	10%	20%	30%
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	20%	30%	40%

3.3. ΕΣΠΑ «Εργαλειοθήκη Ανταγωνιστικότητας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων»

Προκηρύχθηκε το νέο Πρόγραμμα «Εργαλειοθήκη Ανταγωνιστικότητας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων» στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014 – 2020. Βασικός στόχος της Δράσης είναι η ενίσχυση υφιστάμενων μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, προκειμένου να αναβαθμίσουν και να βελτιώσουν την ανταγωνιστική τους θέση στην εσωτερική και εξωτερική αγορά, επενδύοντας στον εκσυγχρονισμό του παραγωγικού εξοπλισμού τους και στην πιστοποίηση των προϊόντων τους.

Ποιους αφορά; Υφιστάμενες Πολύ Μικρές, Μικρές επιχειρήσεις.

Ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ– ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικού σχεδίου κυμαίνεται από 20.000€ έως 200.000€ με ποσοστό επιχορήγησης από 50% έως 65% του συνολικού προϋπολογισμού. Το ύψος της επιδότησης καθορίζεται από εξαγωγικές επιδόσεις των επιχειρήσεων.

Η διάρκεια υλοποίησης των εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων είναι μέγιστο εικοσιτέσσερις μήνες (24) μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης.

Ισχύει ο περιορισμός του κανονισμού De Minimis.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Μηχανήματα και εξοπλισμός

Ενδεικτικές δαπάνες είναι:

- Μηχανήματα παραγωγής (ανυψωτικά, Κλαρκ, εργαστηριακός εξοπλισμός ποιοτικού ελέγχου προϊόντων),
- Εξοπλισμός και λογισμικά πληροφορικής (υπολογιστές, ασύρματες συσκευές κλπ)
- Αναβάθμιση ιστοσελίδας και δημιουργία e-shop
- Συμμετοχή σε e-markets(Skroutz, eBay, Amazon, Alibaba κτλ)

Πιστοποίηση Προϊόντων – Υπηρεσιών – Διαδικασιών

Ενδεικτικές δαπάνες είναι:

- CE
- Συστήματα Διαχείρισης της Ποιότητας (ISO 9001)

- EN 15088
- Συστήματα Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων (ΕΛΟΤ EN ISO 22000)
- EN 998-2
- Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας για Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα (ΕΛΟΤ EN ISO 13485)

Υπηρεσίες σχεδιασμού ή επανασχεδιασμού συσκευασίας - ετικέτας – branding (σήμα, λογότυπο)

Ψηφιακή προβολή

Ενδεικτικές δαπάνες είναι:

- Google ads
- Facebook ads
- Instagram ads
- YouTube
- E-mail marketing
- Newsletter campaign

Δαπάνες για την εξοικονόμηση ενέργειας (μηχανήματα - εξοπλισμός - εγκατάστασή τους)

Ενδεικτικές δαπάνες είναι:

- Εγκατάσταση ενεργειακών κουφωμάτων, δαπέδων κτλ.
- Αναβάθμιση συστημάτων θέρμανσης και ψύξης
- Αλλαγή ή αναβάθμιση συστήματος κλιματισμού και εξαερισμού

Τεχνικές μελέτες μηχανικών

Μεταφορικά μέσα (αμιγώς επαγγελματικής χρήσης)

Μισθολογικό κόστος εργαζομένων (νέο προσωπικό)

Αμοιβή συμβούλων για την σύνταξη και παρακολούθηση του επενδυτικού σχεδίου

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η **ημερομηνία ανακοίνωσης του προγράμματος 20/12/2018**

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΛΑΔΟΙ

- Αγροδιατροφή/Βιομηχανία Τροφίμων
- Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)
- Ενέργεια
- Υγεία
- Εφοδιαστική Αλυσίδα
- Υλικά-Κατασκευές
- Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες (ΠΔΒ)
- Περιβάλλον

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Αποκλειστικά υφιστάμενες πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις με τρεις (3) τουλάχιστον κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις δωδεκάμηνης διάρκειας.

Μπορούν να υπαχθούν στη δράση οι επιλέξιμοι ΚΑΔ όπως ορίζονται στο Παράρτημα του Οδηγού.

Να έχουν κατ' ελάχιστον δύο (2) ΕΜΕ¹ μισθωτής εργασίας το έτος που προηγείται της ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης χρηματοδότησης.

Να συμπληρώνουν κατ' ελάχιστο πενήντα (50) βαθμούς σύμφωνα τα κριτήρια αξιολόγησης. Ο πίνακας υπολογισμού της βαθμολογία παρατίθεται στο **Παράρτημα II** (κριτήρια και υπολογισμός βαθμολογίας)

¹(1ΕΜΕ αντιστοιχεί σε έναν εργαζόμενο πλήρης απασχόλησης)

ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Η ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής των επενδυτικών σχεδίων στο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων ορίζεται η **20/02/2019** και ώρα **10:00**.

Η αξιολόγηση των ηλεκτρονικών φακέλων θα γίνει με σειρά προτεραιότητας και μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού.

/Α	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΤΑΞΗΣ
·	Έντυπο υποβολής (αρκεί η οριστικοποίησή του στην ηλεκτρονική υποβολή του ΠΣΚΕ)
·	Κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση μετά την 20/12/2018).
·	Δικαιολογητικά νόμιμης υπόστασης: Για Α.Ε.: Ισχύον Κωδικοποιημένο Καταστατικό (Νομαρχία ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο) Συγκρότηση ΔΣ & Ορισμός Νόμιμου Εκπροσώπου (ΦΕΚ ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο) Απόφαση Γενικής Συνέλευσης ή Μετοχολόγιο από την οποία προκύπτει η ισχύουσα μετοχική σύνθεση με υπογραφή και σφραγίδα του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης Για Ε.Π.Ε: Ισχύον Καταστατικό (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο) Πράξη εκπροσώπησης (ΦΕΚ εκπροσώπησης ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο) σε περίπτωση που η εκπροσώπηση δεν προκύπτει από το ανωτέρω Καταστατικό

Για Ο.Ε., Ε.Ε., ΙΚΕ:

Πλέον πρόσφατο καταστατικό επικυρωμένο από την αρμόδια Υπηρεσία (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ), στο οποίο θα αποτυπώνεται η Διαχείριση-Εκπροσώπηση.

Σημειώνεται ότι στα ανωτέρω αντίγραφα που θα υποβληθούν **θα πρέπει να είναι εμφανή τα στοιχεία κατάθεσης** – σφραγίδα νομαρχίας ή ηλεκτρονική σήμανση από ΓΕΜΗ.

Για Ατομικές Επιχειρήσεις : αρκεί η υποβολή του δικαιολογητικού με **α/α :** (Κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr, εκτύπωση μεταγενέστερη της 20/12/2018)

Για Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του Ν. 4430/2016 όπως ισχύει:

Πιστοποιητικό εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας

Αρχικά υποβληθέν καταστατικό και η τελευταία τροποποίηση αυτού (αν υπάρχει).

Για Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις:

Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακας προσωπικού) Ε4 (συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων αυτών) και για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης

Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους **στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε** και για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης

Επισημαίνεται ότι για τις επιχειρήσεις που υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης εντός του 2019 τα δικαιολογητικά για το απασχολούμενο προσωπικό θα αφορούν τα φορολογικά έτη 2018, 2017 και 2016, ενώ για την πλήρωση της κατ' ελάχιστον απαίτησης της μισθωτής εργασίας (του κεφ.4, σημείο iii), θα λαμβάνονται υπόψη τα αντίστοιχα δικαιολογητικά για το έτος 2018.

Άδεια λειτουργίας σε ισχύ ή αίτηση για έκδοση/ανανέωση άδειας λειτουργίας ή βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας περί συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας ή γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας. Σε περίπτωση που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας με αναφορά στις σχετικές διατάξεις.

Οικονομικά στοιχεία, ανάλογα με την κατηγορία βιβλίων :

A. Επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων:

1. Έντυπα Ε3 με αριθμό Δήλωσης (ηλεκτρονική υποβολή) και για τις τέσσερις (4) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης για τις οποίες έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα. Για τις επιχειρήσεις που έχουν κλείσει λιγότερες διαχειριστικές χρήσεις η υποχρέωση υποβολής προσαρμόζεται αντίστοιχα.

2. Περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ (έντυπο Φ2), με αριθμό Δήλωσης (ηλεκτρονική υποβολή) για τη διαχειριστική χρήση που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, για την οποία έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα.

B. Επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων:

1. Ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης

2. Έντυπα Ε3 με αριθμό Δήλωσης (ηλεκτρονική υποβολή)

και για τις τέσσερις (4) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης για τις οποίες έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα.

3. Περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ (έντυπο Φ2), με αριθμό Δήλωσης (ηλεκτρονική υποβολή) για τη διαχειριστική χρήση που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, για την οποία έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα.

Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 από τον νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας με το γνήσιο της υπογραφής σύμφωνα με το υπόδειγμα Α στο Παράρτημα ΙΧ.

	Υπεύθυνη Δήλωση από τον νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας που αφορά στην πλήρωση της ιδιότητας ΜΜΕ σύμφωνα με το υπόδειγμα Β στο Παράρτημα ΙΧ.
	Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 από τον νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας σύμφωνα με το υπόδειγμα Γ στο Παράρτημα ΙΧ στην οποία θα δηλώνεται ότι : «Τα απαιτούμενα οικονομικά στοιχεία υποβολής/ένταξης με α/α 6 που υποβλήθηκαν με την παρούσα αίτηση, αφορούν το σύνολο των επίσημων φορολογικών εντύπων της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης και των 3 προηγούμενων, που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησής μου και τα οποία επίσης έχουν υποβληθεί προς τις Αρμόδιες Αρχές». [Η ανωτέρω Υ.Δ. αφορά μόνο τις επιχειρήσεις οι οποίες δεν έχουν υποβάλλει το σύνολο των επίσημων φορολογικών εντύπων, προς τις αρμόδιες Αρχές, για την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης κατά την ημερομηνία υποβολής της].
0.	Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 των επιχορηγήσεων που έχουν λάβει κατά το παρελθόν οι συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες με το φορέα της επένδυσης επιχειρήσεις σύμφωνα με το υπόδειγμα Δ στο Παράρτημα ΙΧ.
1.	Στις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, θα προσκομίζονται κατ' αναλογία τα εξής: 1. Απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την Εταιρική/μετοχική σύνθεση, νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης (βλ. δικαιολογητικά με α/α 3) 2. Έντυπο Ε3 με αριθμό Δήλωσης (ηλεκτρονική υποβολή) και για τις δύο (2) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Για τις επιχειρήσεις που έχουν κλείσει λιγότερες διαχειριστικές χρήσεις η υποχρέωση υποβολής προσαρμόζεται αντίστοιχα 3. Ισολογισμοί - Αποτελέσματα χρήσης (για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων) και για τις δύο (2) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Για τις επιχειρήσεις που έχουν κλείσει λιγότερες διαχειριστικές χρήσεις η υποχρέωση υποβολής προσαρμόζεται αντίστοιχα 4. Ετήσιοι Πίνακες Προσωπικού (Ε4) & τυχόν Τροποποιητικοί Πίνακες και για τις τρεις (3)

τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης

5. Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε και για τις τρεις (3) τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης

Τα δικαιολογητικά με α/α 11.2 και 11.3, για τις τυχόν συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, ως προς τα φορολογικά έτη τους κατ' αντιστοιχία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα της αιτούσας προς χρηματοδότησης επιχείρησης.

Για τις επιχειρήσεις που υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης το 2019, τα δικαιολογητικά για το απασχολούμενο προσωπικό με α.α 11.4 και 11.5 θα αφορούν τα φορολογικά έτη 2018, 2017 και 2016.

Σημειώνεται ότι για τις περιπτώσεις συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ως ανωτέρω ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην αντίστοιχη χώρα.

Δικαιολογητικά Εξασφάλισης ιδιωτικής συμμετοχής Επενδυτικού Σχεδίου:

2. Η δυνατότητα κάλυψης της Ιδιωτικής Συμμετοχής, κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης, απαιτεί την προσκόμιση με τον φάκελο υποψηφιότητας αποδεικτικών στοιχείων από πλευράς δυνητικού δικαιούχου, τα οποία ανάλογα με την περίπτωση κάλυψης που επικαλείται στην αίτησή του, είναι:

A) Αν ο φορέας της επένδυσης έχει αποφασίσει να προβεί σε αύξηση εταιρικού/ μετοχικού κεφαλαίου με χρήση μετρητών

- Τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών της επιχείρησης έως την προηγούμενη μέρα πριν την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

- Βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιρειών, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων) στις οποίες αποτιμάται η τρέχουσα αξία τους της τελευταίας ημέρας πριν την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Για τις Ατομικές Επιχειρήσεις η καταβολή του κεφαλαίου αποδεικνύεται με όμοια ως προς τα ανωτέρω σημεία.

Για τις Ατομικές Επιχειρήσεις η καταβολή του κεφαλαίου αποδεικνύεται με όμοια ως προς τα ανωτέρω σημεία στοιχεία του «Επιχειρηματία».

Β) Αν ο φορέας της επένδυσης θα προβεί σε κάλυψη της ίδιας συμμετοχής με χρήση των φορολογηθέντων αποθεματικών, όπως αυτά προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, εκτός του τακτικού, χωρίς να απαιτείται αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και υπό τον όρο ότι τα αποθεματικά αυτά δεν θα μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος (πχ. 3 ή 5 έτη) από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

Ο τρόπος κάλυψης ίδιας συμμετοχής με φορολογηθέντα (προαιρετικά ή ελεύθερα σκοπού) αποθεματικά (εκτός του τακτικού) είναι αποδεκτός εφόσον: (α) δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ως ίδια συμμετοχή σε άλλο ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο, (β) τεκμηριώνεται βάσει λογιστικών εγγραφών (οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας κλεισμένης χρήσης, ισοζύγιο που αφορά στη διαχειριστική περίοδο από την ημερομηνία των τελευταίων οικονομικών καταστάσεων έως και την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης, καθώς και των σχετικών εταιρικών πράξεων (απόφαση Γ.Σ. της εταιρείας), (γ) αξιολογείται λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης σχετικά με το ότι η χρήση των εν λόγω κεφαλαίων ως ίδια συμμετοχή για την επένδυση δεν θα δημιουργήσει προβλήματα ρευστότητας στην επιχείρηση μετά την αφαίρεση των ποσών αυτών από τα διαθέσιμά της. Τα αποθεματικά αυτά πρέπει να εμφανίζονται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης.

Υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου στην οποία θα αναφέρεται ότι τα φορολογηθέντα αποθεματικά που προκύπτουν από τις επισυναπτόμενες οικονομικές καταστάσεις του έτους (συμπληρώνεται η τελευταία κλεισμένη χρήση για την οποία έχουν υποβληθεί επίσημα φορολογικά έντυπα) μέρος ή το σύνολο των οποίων θα χρησιμοποιηθεί για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ως ίδια συμμετοχή σε άλλο ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο, υπάρχουν διαθέσιμα στην επιχείρηση και δεν θα διανεμηθούν πριν την παρέλευση συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος (πχ. 3 ή 5 έτη) από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

Γ) Αύξηση εταιρικού/μετοχικού κεφαλαίου από κεφαλαιοποίηση υφιστάμενων κεφαλαίων της επιχείρησης, ως εξής:

ι) Κεφαλαιοποίηση των υποχρεώσεων της επιχείρησης προς τους μετόχους/εταίρους

Η αύξηση πραγματοποιείται από υφιστάμενα κεφάλαια της επιχείρησης ή των εταίρων/μετόχων αυτής,

τα οποία βρίσκονται κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης φορέα υπό τη μορφή μη διανεμημένων μερισμάτων, υποχρεώσεων προς εταίρους/μετόχους, εφόσον δηλώνεται η δέσμευση των εταίρων/ μετόχων να τα εισφέρουν ως μετοχικό κεφάλαιο. Η παραπάνω χρήση των εν λόγω κεφαλαίων είναι

αποδεκτή εφόσον: (α) τεκμηριώνεται βάσει λογιστικών εγγραφών (οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας κλεισμένης χρήσης για την οποία έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα και αναλυτικό καθολικό της ομάδα 5) και εταιρικών πράξεων (απόφαση Γ.Σ. της εταιρείας) και (β) αξιολογείται, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης, ότι η χρήση των εν λόγω κεφαλαίων για την

επένδυση δεν θα δημιουργήσει προβλήματα ρευστότητας στην επιχείρηση.

ii) Κεφαλαιοποίηση του Υπολοίπου κερδών εις Νέο

Η αύξηση πραγματοποιείται από υφιστάμενα κεφάλαια της επιχείρησης ή των εταίρων/μετόχων αυτής, τα οποία βρίσκονται κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης στην επιχείρηση υπό τη μορφή κερδών εις νέο. Η παραπάνω χρήση των εν λόγω κεφαλαίων είναι αποδεκτή εφόσον: (α) τεκμηριώνεται βάσει λογιστικών εγγραφών και εταιρικών πράξεων (απόφαση Γ.Σ. της εταιρείας) και (β) αξιολογείται, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης, ότι η χρήση των εν λόγω κεφαλαίων για την επένδυση δεν θα δημιουργήσει προβλήματα ρευστότητας στην επιχείρηση.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Όσον αφορά στην κάλυψη των ίδιων πόρων (ίδια συμμετοχή) με αύξηση μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου είναι αποδεκτή με τις εξής προϋποθέσεις:

- Για ΟΕ και ΕΕ η αύξηση θα πρέπει να πραγματοποιείται μετά την υποβολή της αίτησης του επενδυτικού σχεδίου.
- Για ΑΕ και ΕΠΕ η αύξηση δύναται να πραγματοποιείται και πριν την υποβολή του επενδυτικού σχεδίου υπό την προϋπόθεση ότι μέχρι τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, το κεφάλαιο αυτό αποδεδειγμένα υφίσταται με τη μορφή διαθεσίμων της εταιρείας και δεν έχει αναλωθεί.
- Θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί (πιστοποίηση καταβολής αύξησης εταιρικού/μετοχικού κεφαλαίου) μέχρι την ημερομηνία υποβολής του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης πιστοποίησης δαπανών και θα πρέπει να υποβληθούν τα οριζόμενα στην παράγραφο Δ της παρόντος Παραρτήματος.

Σημείωση: Όταν μια επιχείρηση - μέτοχος δηλώνει ότι θα καλύψει την ίδια συμμετοχή του φορέα της επένδυσης με κεφαλαιοποίηση κερδών εις νέον ή με δέσμευση των φορολογηθέντων αποθεματικών της, πρέπει να ελέγχεται ότι υπάρχει επαρκής ρευστότητα. Για τον υπολογισμό της ρευστότητας αφαιρούμε από το κυκλοφορούν ενεργητικό τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Η ρευστότητα πρέπει να είναι θετική και μετά την αφαίρεση του ποσού της Ιδίας Συμμετοχής.

Δ) Αν ο φορέας της επένδυσης έχει ήδη προβεί σε αύξηση εταιρικού/ μετοχικού κεφαλαίου πριν την υποβολή του επενδυτικού σχεδίου

Για κεφαλαιουχικές εταιρείες (Α.Ε. - Ε.Π.Ε. - Ι.Κ.Ε.)

- Αποφάσεις Γενικής Συνέλευσης Μετόχων/Εταίρων για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και Φ.Ε.Κ. δημοσίευσή αυτών (πρέπει να αναφέρεται ρητά ο σκοπός).

- Πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου (για τις Α.Ε.) για την πιστοποίηση της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου και Φ.Ε.Κ. δημοσίευσής αυτών ή σχετική καταχώρηση στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών εφόσον εκκρεμεί η δημοσίευση.

- Κίνηση (καρτέλες) των λογαριασμών 40 και 43 στην μεγαλύτερη δυνατή ανάλυσή τους.

- Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο Τραπεζικό λογαριασμό όψεως της εταιρείας, κίνηση του λογαριασμού αυτού της τελευταίας ημέρας του προηγούμενου μήνα πριν την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.

Για τις προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε, Ε.Ε.)

- Καταστατικό τη εταιρείας ή / και τροποποιήσεις του καταστατικού της εταιρείας για την αύξηση του κεφαλαίου τα οποία φέρουν τη θεώρηση (σφράγιση) του αρμόδιου φορέα στο οποίο έχουν κατατεθεί.

- Βεβαίωση μεταβολών από Γ.Ε.ΜΗ

- Σε περίπτωση που ο φορέας τηρεί Βιβλία Γ' Κατηγορίας κίνηση (καρτέλες) των λογαριασμών 40 και 43 για στη μεγαλύτερη δυνατή ανάλυση.

- Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο τραπεζικό λογαριασμό όψεως της εταιρείας για καταβολή ή αύξηση του Εταιρικού Κεφαλαίου, κίνηση του λογαριασμού αυτού πριν την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.

Ε) ΜΕΣΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Βεβαίωση μέσου υπολοίπου για κάθε επαγγελματικό τραπεζικό λογαριασμό στον οποίο είναι δικαιούχος ο δυνητικός δικαιούχος. Η περίοδος του μέσου υπολοίπου επιλέγεται από τον δυνητικό δικαιούχο και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριών μηνών ή μεγαλύτερη του έτους, που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Η ως άνω ημερομηνία θα είναι κοινή για όλους τους τραπεζικούς λογαριασμούς.

Αν χρησιμοποιηθούν περισσότεροι του ενός λογαριασμών της εταιρείας ως απόδειξη ιδιωτικής συμμετοχής θα πρέπει η χρονική διάρκεια των μέσων υπολοίπων τους να είναι η ίδια.

Για τις ατομικές επιχειρήσεις οι βεβαιώσεις δύναται να είναι είτε από λογαριασμούς όψεως ή από εμπορικούς (να φαίνεται στη βεβαίωση) ή από δηλωμένους επαγγελματικούς λογαριασμούς στην ΑΑΔΕ (**θα πρέπει να επισυνάπτεται επιπλέον και η σχετική εκτύπωση από το taxinet προς τεκμηρίωση**).

Η τεκμηρίωση της ίδιας συμμετοχής μπορεί να γίνει με υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών από τράπεζες του εξωτερικού, αρκεί να πρόκειται για χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο λειτουργεί νόμιμα στην χώρα εγκατάστασής του.

ΣΤ) ΔΑΝΕΙΟ

- Έγκριση δανείου ή σύμβαση δανείου από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο λειτουργεί νόμιμα στη χώρα εγκατάστασής του.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις θα πρέπει να αναφέρονται οι βασικοί όροι της έγκρισης ή της πρόθεσης

	δανειοδότησης, όπως: • Αντικείμενο και προϋπολογισμός της δανειοδοτούμενης επένδυσης • Το ύψος του εγκεκριμένου δανείου • Η διάρκεια και ο χρόνος αποπληρωμής του • Το επιτόκιο • Οι απαιτούμενες εξασφαλίσεις για την χορήγησή του. Ειδικότερα στην περίπτωση έγκρισης δεν θα πρέπει να αναφέρεται στο σχετικό δικαιολογητικό ότι χορηγείται στο πλαίσιο του προγράμματος με εκχώρηση της επιχορήγησης. Επισημαίνεται ότι η έγκριση δανείου θα πρέπει να φέρει ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης του επενδυτή.
3.	Βιβλίο Μητρώου Παγίων αγοράς ενσώματων και άυλων παγίων την τελευταία τριετία πριν του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης με υπογραφή και σφραγίδα λογιστή της επιχείρησης κατ' αντιστοιχία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα (π.χ. 2017, 2016 και 2015) (να υποβληθούν αποκλειστικά τα αποσπάσματα του μητρώου παγίου που περιλαμβάνουν τις ανωτέρω αγορές).
4.	Φορολογική ενημερότητα ή βεβαίωση οφειλών της επιχείρησης από την οποία να προκύπτει ότι δεν είναι υπόχρεη σε ανάκτηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ

Κριτήριο	Συντ. στάθμισης	Υπολογισμός
Απασχόληση Μέσος όρος Εργαζομένων την τελευταία τριετία πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης (Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας)	15%	Βαθμολογούνται οι ΕΜΕ πέραν των 2 (=0 βαθμοί) και μέχρι την 22η (= 100 βαθμοί) $2 \text{ ΕΜΕ} = 0 \quad x \geq 22 \text{ ΕΜΕ} = 100$ Υπολογισμός υπόλοιπων τιμών βάσει: $2 < x \text{ ΕΜΕ} \leq 22 := (x-2) * 5$

Κέρδη προ τόκων φόρων, και αποσβέσεων την τελευταία τριετία πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης	25%	3 κερδοφόρες χρήσεις = 100 βαθμοί 2 κερδοφόρες χρήσεις = 60 βαθμοί 1 κερδοφόρα χρήση = 30 βαθμοί 0 κερδοφόρες χρήσεις = 0 βαθμοί
Κέρδη προ φόρων την τελευταία τριετία πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης	5%	3 κερδοφόρες χρήσεις = 100 βαθμοί 2 κερδοφόρες χρήσεις = 60 βαθμοί 1 κερδοφόρα χρήση = 30 βαθμοί 0 κερδοφόρες χρήσεις = 0 βαθμοί
Κύκλος εργασιών την τελευταία τριετία πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης	10%	αύξηση τις 3 χρήσεις = 100 βαθμοί αύξηση τις 2 χρήσεις = 60 βαθμοί αύξηση τη 1 χρήση = 30 βαθμοί 0 χρήσεις με αύξηση = 0 βαθμοί
Μέσος όρος Ιδιωτικής Συμμετοχής της Επιχείρησης (ΙΣ) για την χρηματοδότηση αγοράς παγίων και άυλων την τελευταία τριετία προς τον Μέσο όρο Κερδών προ Φόρων, τόκων και Αποσβέσεων (ΚΠΦΤΑ) την τελευταία τριετία	5%	Κλάσμα ≤ 0: 0 Κλάσμα $> 1:100$ Σε άλλες περιπτώσεις Κλάσμα * 100
Ιδιωτική συμμετοχή	25%	Το ποσοστό εξασφάλισης της ίδιας συμμετοχής βαθμολογείται αναλογικά με το ύψος του Π.χ. Εξασφάλιση σε ποσοστό 100%:100 βαθμοί
Τόπος υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	5%	Ειδική περιοχή: 100 βαθμοί Λοιπές περιοχές: 0 βαθμοί

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία ανακοίνωσης του προγράμματος.

Οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών διαρθρώνονται ως εξής:

/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΜΕΓΙΣΤΟ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΠΟΣΟΣΤΟ/ΠΟΣΟ ΣΤΟΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
	Μηχανήματα – Εξοπλισμός 1.1 Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός 1.2 Εργαστηριακός Εξοπλισμός για Ποιοτικό Έλεγχο 1.3 Εξοπλισμός για βελτίωση Ενεργειακής Απόδοσης - Προστασία του Περιβάλλοντος. 1.4 Λοιπός Εξοπλισμός 1.1 1.5 Εξοπλισμός ΤΠΕ & Εξειδικευμένο Λογισμικό	έως 100%

•	Πιστοποίηση Προϊόντων – Υπηρεσιών – Διαδικασιών	έως 100%
•	Συσκευασία – Ετικέτα – Branding	έως 25%
•	Ψηφιακή Προβολή	έως 15.000€
•	Μεταφορικά Μέσα	έως 50%
•	Μισθολογικό κόστος νέων εργαζομένων	20% και μέχρι 30.000 € 15.000€ ανά ΕΜΕ και μέχρι δυο (2) ΕΜΕ.
•	Συμβουλευτικές Υπηρεσίες – Τεχνικές Μελέτες	έως 16.000€

3.4. Πρόγραμμα ΟΑΕΔ «προώθηση στην αυτοαπασχόληση μέσω της οικονομικής ενίσχυσης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών 10.000 ανέργων, ηλικίας 18-66 ετών»

Στόχος του προγράμματος

Η πράξη αυτή αποσκοπεί στην προώθηση στην αυτοαπασχόληση μέσω της οικονομικής ενίσχυσης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών 10.000 ανέργων, ηλικίας 18-66 ετών οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο ανέργων του ΟΑΕΔ.

Από τις 10.000 θέσεις, οι 2.000 αφορούν σε ανέργους νέους ηλικίας 18-29 ετών και οι 8.000 σε ανέργους ηλικίας 30-66 ετών.

Δικαιούχοι και προϋποθέσεις συμμετοχής

Οι δυνητικά δικαιούχοι κατά την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης υπαγωγής - επιχειρηματικού σχεδίου, πρέπει **σωρευτικά**:

1. α) ***να είναι άνεργοι ηλικίας 18 έως 29 ετών***, δηλαδή να διανύουν το 18ο έτος της ηλικίας τους και να έχουν συμπληρώσει το 29ο έτος της ηλικίας τους και να διανύουν το 30ο, ***όσον αφορά στις 2.000 θέσεις***,
- β) ***να είναι άνεργοι ηλικίας 30 έως 66 ετών, όσον αφορά στις 8.000 θέσεις***.
2. ***να έχουν την ιδιότητα του ανέργου*** (διαθέτοντας δελτίο ανεργίας σε ισχύ μέχρι την ημερομηνία έναρξης της δραστηριότητάς τους στη ΔΟΥ) ***και να έχουν ωφεληθεί από τη διαδικασία της εξατομικευμένης παρέμβασης***
3. ***να έχουν προβεί σε νέα έναρξη δραστηριότητας σε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ), από την ημερομηνία δημοσίευσης της ΚΥΑ στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ήτοι από 4/7/2019 και μετά και το αργότερο εντός δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη της δραστηριότητας αυτής,***

Στο πρόγραμμα δύνανται να υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής - επιχειρηματικό σχέδιο και άνεργοι, που δεν έχουν προβεί σε έναρξη δραστηριότητας, με την προϋπόθεση ότι θα προβούν σε έναρξη στη ΔΟΥ το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την γνωστοποίηση της θετικής αξιολόγησης (προέγκριση) της αίτησης - επιχειρηματικού τους σχεδίου από την Τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης.

4. Στο πρόγραμμα δύνανται να υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής - επιχειρηματικό σχέδιο ***και άνεργοι οι οποίοι είχαν προηγούμενη επιχειρηματική δραστηριότητα, την οποία διέκοψαν, έως την 31/12/2011.***

Στην περίπτωση αυτή οι δυνητικά ωφελούμενοι, προκειμένου να αιτηθούν την υπαγωγή τους στο πρόγραμμα θα πρέπει να έχουν εξοφλήσει ή ρυθμίσει τις τυχόν οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές ή τυχόν οφειλές από οποιαδήποτε αιτία προς τον

Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) και να είναι ενήμεροι με τους όρους της ρύθμισης.

Όσοι τυχόν οφείλουν ασφαλιστικές εισφορές που αφορούν σε προηγούμενη επιχειρηματική δραστηριότητα και δεν έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης, αποκτούν ασφαλιστική ενημερότητα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 40 του ν. 4578/2018, την οποία προσκομίζουν μετά την υπαγωγή τους στο πρόγραμμα, και παραμένουν ενήμεροι καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του προγράμματος, εφόσον είναι συνεπείς ως προς τις τρέχουσες ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις. Από το ποσό της επιχορήγησης που λαμβάνουν οι ενταγμένοι στο πρόγραμμα, όπως αυτό ορίζεται στο κεφάλαιο 5, παρακρατείται ποσοστό 25% το οποίο αποδίδεται στον ΕΦΚΑ έναντι εξόφλησης των οφειλών τους.

Το ύψος της οφειλής των ανωτέρω προσώπων και η μη υπαγωγή τους σε ρύθμιση βεβαιώνεται από τον ΕΦΚΑ,

5. να είναι Έλληνες πολίτες ή πολίτες άλλου κράτους μέλους της ΕΕ ή ομογενείς που έχουν δικαίωμα διαμονής και απασχόλησης στη χώρα μας ή πολίτες τρίτων χωρών που έχουν άδεια διαμονής τουλάχιστον για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί το πρόγραμμα και

6. οι άντρες υποψήφιοι να έχουν εκπληρώσει ή νόμιμα απαλλαγεί από τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις. Η υπηρεσία διατηρεί πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης τύπου Α' στο αρχείο της το οποίο, σύμφωνα με την υπ' αριθ.

ΔΙΑΔΠ/Α/5482/2005 (Β'400) κοινή απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και εφόσον πρόκειται για Έλληνα υπήκοο, αναζητείται αυτεπάγγελτα από την αρμόδια για την έκδοση της διοικητικής πράξης υπηρεσία.

Το αρμόδιο ΚΠΑ2 απευθύνει αίτημα προς το αρμόδιο Στρατολογικό Γραφείο σύμφωνα με το αντίστοιχο έντυπο και τους όρους που περιέχονται στην απόφαση, για την έκδοση και αποστολή του πιστοποιητικού. Οι ομογενείς ή οι πολίτες χωρών της ΕΕ προσκομίζουν υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχουν καμία υποχρέωση ως προς την εκπλήρωση των

στρατιωτικών τους υποχρεώσεων, χωρίς να απαιτείται η προσκόμιση σχετικού πιστοποιητικού της χώρας προέλευσης.

Οι δικαιούχοι εντάσσονται στο πρόγραμμα είτε ως ατομικοί επιχειρηματίες/επιτηδευματίες (ατομικές επιχειρήσεις), είτε ως μέλη νομικών οντοτήτων, με μία από τις ακόλουθες νομικές μορφές:

- *Ομόρρυθμη Εταιρεία (ΟΕ),*
- *Ετερόρρυθμη Εταιρεία (ΕΕ), για τους ομόρρυθμους εταίρους,*
- *Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ),*
- *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (ΙΚΕ)*
- *Συνεταιρισμού Εργαζομένων του άρθρου 24 του ν. 4430/2016 (Α' 205).*

Επισημαίνεται ότι δυνητικά δικαιούχοι των ανωτέρω αναφερόμενων νομικών προσώπων, είναι οι εταίροι - μέλη που ασκούν τη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων βάσει είτε του θεσμικού πλαισίου, είτε του καταστατικού, είτε της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων και εκπροσωπούν την επιχείρηση.

Η απασχόληση των δυνητικά δικαιούχων με την ιδιότητα του μισθωτού είτε στις επιχειρήσεις των είτε σε άλλους εργοδότες αποτελεί λόγο απόρριψης της υπαγωγής τους στο παρόν πρόγραμμα.

Στις περιπτώσεις νομικών οντοτήτων, το ανώτατο όριο δικαιούχων ορίζεται σε τρία (3) μέλη, τα οποία πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4.1 της παρούσας και να συμμετέχουν στο εταιρικό κεφάλαιο με ίσα εταιρικά μερίδια. (Δηλαδή στην περίπτωση 3 μελών το ποσοστό ανέρχεται σε 33.3% ανά μέλος και στην περίπτωση 2 μελών το ποσοστό ανέρχεται σε 50% αντίστοιχα).

Στην περίπτωση που στο πρόγραμμα εντάσσεται ένα μέλος νομικής οντότητας, αυτό θα πρέπει να συμμετέχει στο εταιρικό κεφάλαιο με ποσοστό τουλάχιστον 51%.

Τα ποσοστά συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο δεν μπορεί να μεταβληθούν κάτω από το ελάχιστο, (βάσει του οποίου εντάχθηκαν), καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος.

Στην περίπτωση που αξιολογηθούν θετικά τα επιχειρηματικά σχέδια των δυνητικά δικαιούχων (προέγκριση), τα οποία υποβάλλονται με την αίτηση-υπεύθυνη δήλωσή τους, βάσει του Κεφαλαίου 7 της και προχωρήσουν σε σύσταση εταιρικού σχήματος, στο πρόγραμμα εντάσσονται τα μέλη της νομικής οντότητας.

Τα επιχειρηματικά σχέδια των δικαιούχων, συνεξετάζονται (στην ίδια συνεδρίαση) από την Επιτροπή Αξιολόγησης που θα συσταθεί με απόφαση της Διοικήτριας του ΟΑΕΔ. Σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης (προέγκρισης), οι εγκριτικές αποφάσεις εκδίδονται ταυτόχρονα για όλους τους δικαιούχους.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για τους δυνητικά δικαιούχους- μέλη νομικών οντοτήτων, που έχουν προβεί σε έναρξη δραστηριότητας στη ΔΟΥ μετά την ημερομηνία δημοσίευσης της ΚΥΑ στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ήτοι τις 4/7/2019.

Η επιχειρηματική δραστηριότητα που θα αναπτύξουν οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να είναι οργανωμένη σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο και σε μια μόνο επαγγελματική εγκατάσταση.

Η δημιουργία υποκαταστήματος, είτε κατά την διαδικασία της ένταξης είτε κατά την διάρκεια του προγράμματος δεν παραβιάζει τους όρους του προγράμματος.

Διάρκεια και ποσό επιχορήγησης

Η διάρκεια της επιχορήγησης ορίζεται **σε δώδεκα (12) μήνες**.

Μετά τη λήξη του δωδεκαμήνου οι δικαιούχοι **δεσμεύονται να διατηρήσουν τις επιχειρήσεις τους για άλλους τρεις (3) μήνες**.

Το ποσό επιχορήγησης ορίζεται ως εξής:

- α) έως δώδεκα χιλιάδες (12.000) Ευρώ για ατομικούς επιχειρηματίες/επιτηδευματίες (ατομικές επιχειρήσεις) και μέλη νομικών οντοτήτων με ποσοστό συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο τουλάχιστον 51%,
- β) έως εννέα χιλιάδες (9.000) Ευρώ/ανά μέλος νομικών οντοτήτων που συμμετέχουν στο συνολικό εταιρικό κεφάλαιο κατά 1/2 έκαστος και
- γ) έως οχτώ χιλιάδες (8.000) Ευρώ/ανά μέλος νομικών οντοτήτων που συμμετέχουν στο συνολικό εταιρικό κεφάλαιο κατά 1/3 έκαστος.

Τα ποσά ανά κατηγορία καταβάλλονται στους δικαιούχους σε τρεις δόσεις ως εξής:

- η πρώτη δόση, ύψους έως τέσσερις χιλιάδες (4.000) Ευρώ, της περίπτωσης α) και έως τρεις χιλιάδες (3.000) Ευρώ για κάθε δικαιούχο των περιπτώσεων β) και γ) της παραγράφου 5.2, καταβάλλεται μετά την έκδοση της απόφασης υπαγωγής,
- η δεύτερη δόση, ύψους έως τέσσερις (4.000) Ευρώ, της περίπτωσης α) και έως τρεις χιλιάδες (3.000) Ευρώ για κάθε δικαιούχο των περιπτώσεων β) και γ) της παραγράφου 5.2, καταβάλλεται μετά τη λήξη του α' εξαμήνου από την υπαγωγή και αφού διενεργηθεί τουλάχιστον ένας επιτόπιος έλεγχος το ενδιάμεσο διάστημα, στον οποίο διαπιστώνεται η κανονική λειτουργία της επιχείρησης και
- η τρίτη δόση, ύψους έως τέσσερις (4.000) Ευρώ της περίπτωσης α), έως τρεις χιλιάδες (3.000) Ευρώ για κάθε δικαιούχο της περίπτωσης β) και έως δύο χιλιάδες (2.000) Ευρώ για κάθε δικαιούχο της περίπτωσης γ) της παραγράφου 5.2, καταβάλλεται μετά τη λήξη του β' εξαμήνου από την υπαγωγή και αφού διενεργηθεί τουλάχιστον ένας επιτόπιος έλεγχος το ενδιάμεσο διάστημα, στον οποίο διαπιστώνεται η κανονική λειτουργία της επιχείρησης.

Επισημαίνεται ότι η επιχορήγηση δύναται να ανέρχεται σε ποσό μικρότερο της επιμέρους δόσης και διαμορφώνεται ανάλογα με τις δαπάνες που πραγματοποιεί ο δικαιούχος κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα χρονικά διαστήματα. Οι δαπάνες που

πραγματοποιούνται τόσο κατά την έναρξη όσο και κατά τη διάρκεια των επιμέρους εξαμήνων, οι οποίες υπερβαίνουν το ποσό των επιμέρους δόσεων, δεν μεταφέρονται καθ' οποιονδήποτε τρόπο σε επόμενα εξάμηνα για τυχόν κάλυψη επόμενων δόσεων.

3.5. Πρόγραμμα LEADER καθεστώς «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του leader (ταπτοκ – τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων)», «Αύξηση της απασχόλησης και της εδαφικής συνοχής»

ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ CLLD - LEADER

Η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων μπορεί να εφαρμοστεί σε αγροτικές περιοχές και περιοχές αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, οι οποίες πρέπει να είναι συνεκτικές από γεωγραφική, οικονομική και κοινωνική άποψη. Ειδικότερα, οι προτεινόμενες περιοχές εφαρμογής πρέπει να έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Προτείνονται από τις ΟΤΔ μέσω της «εκ των κάτω προς τα πάνω» προσέγγισης και αποτελούν προϊόν διαβούλευσης με αντιπροσωπευτικούς φορείς της περιοχής αλλά και τον τοπικό πληθυσμό.
- Διαθέτουν επαρκή κρίσιμη μάζα από την άποψη του ανθρώπινου δυναμικού και των χρηματοοικονομικών πόρων. Ειδικότερα, ο μόνιμος πληθυσμός της κάθε περιοχής παρέμβασης θα κυμαίνεται μεταξύ 10.000 - 150.000 κατοίκους.

Δικαιούχοι Προγράμματος

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης μπορούν να συμμετέχουν εταιρικά σχήματα / Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) ως φορείς σχεδιασμού και υλοποίησης στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης LEADER, η οποία πρέπει να στοχεύουν σε μία ή σε περισσότερες θεματικές κατευθύνσεις τοπικής ανάπτυξης σε σαφώς προσδιορισμένες περιοχές (αγροτικές ή/και αλιείας και υδατοκαλλιέργειας).

Τα εταιρικά σχήματα, υφιστάμενα ή υπό σύσταση πρέπει να πληρούν τα κάτωθι:

- Συνιστούν νόμιμη κοινή δομή του δημόσιου – ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με το καταστατικό ή το σχέδιο καταστατικού τους. Ως ενδεικτικοί εταίροι - μέτοχοι μπορούν να αναφερθούν: ΟΤΑ Α΄ βαθμού, Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις ή και άλλοι φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, φορείς του ευρύτερου Δημοσίου τομέα, συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών, Επιστημονικοί Φορείς, Επιμελητήρια, καθώς και φορείς συλλογικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών συμφερόντων.
- Η εταιρική σχέση να είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 32-35 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 και όπου έχει εφαρμογή με το άρθρο 61 του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014.
- Δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη περιοχή παρέμβασης.
- Το καταστατικό ή το σχέδιο καταστατικού τους να διασφαλίζει τη δυνατότητα διαχείρισης δημοσίων / κοινοτικών κονδυλίων.
- Δεν τελούν σε πτώχευση και σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης / εκκαθάρισης και είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερος ως προς τις υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) και ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις τους.

- Δεν αποτελούν εξωχώρια εταιρεία κατά τα αναφερόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του ν. 3310/2005 όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 5 του Ν. 3414/2005.
- Προτείνουν την Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) ως επίπεδο λήψης αποφάσεων για τη διαχείριση και εφαρμογή των τοπικών προγραμμάτων. Η εν λόγω επιτροπή θα είναι κοινή για τις περιπτώσεις πολυταμειακής προσέγγισης. Η ΕΔΠ πρέπει να αποτελείται από εκπροσώπους δημόσιων και ιδιωτικών τοπικών κοινωνικοοικονομικών συμφερόντων, στην οποία ούτε ο δημόσιος τομέας ούτε καμία ενιαία ομάδα συμφερόντων δεν αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 49% των δικαιωμάτων ψήφου. Το επίπεδο λήψης αποφάσεων μπορεί να συμπίπτει με το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Φορέα, εφόσον αυτό καλύπτει την αναγκαία σύνθεση. Σε αντίθετη περίπτωση, ως επίπεδο λήψης απόφασης ορίζεται ειδική επιτροπή με απόφαση των αρμόδιων οργάνων του φορέα η σύνθεσή της οποίας πρέπει να ικανοποιεί το ανωτέρω ποσοστό, ενώ παράλληλα η συμμετοχή φορέων που εκπροσωπούν συμφέροντα του Δημοσίου ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή να μην είναι μικρότερη του 30%. Κάθε φορέας μπορεί να συμμετέχει στην ΕΔΠ με δικαίωμα μιας ψήφου. Όλες οι αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στην ΕΔΠ στοχεύουν στην αποτελεσματική υλοποίηση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς. Σημειώνεται ότι, στις περιπτώσεις όπου αιτείται χρηματοδότηση και από το ΕΤΘΑ, πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις του άρθ. 61 παρ. 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014 ώστε η εκπροσώπηση να ανέρχεται τουλάχιστον στο 10%.
- Η έδρα τους ή παράρτημα αυτής να βρίσκεται εντός της περιοχής εφαρμογής ή στην ευρύτερη περιοχή, εφόσον τεκμηριωμένα εξασφαλίζεται ευχερής πρόσβαση προς και από την περιοχή παρέμβασης.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ

Για την προετοιμασία των τοπικών προγραμμάτων η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται στο 100%. Η ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο με μορφή επιχορήγησης, το ύψος της οποίας υπολογίζεται βάσει επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτές θα εξειδικευτούν σε σχετικό θεσμικό πλαίσιο, και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των **80.000€ ανά πρόταση**.

Η ένταση ενίσχυσης περιορίζεται στα παρακάτω ποσοστά:

Περιφέρειες NUTS2		Μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης σε ΜΜΕ βάσει άρθρου 44 Καν. (ΕΕ) 702/2014		Μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης σε ΜΜΕ βάσει καν. (ΕΕ) 1407/2013 (γενικός de minimis)
		Μεσαίες επιχειρήσεις	Μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις	
	Περιφέρειες NUTS3	% των επιλέξιμων δαπανών		
Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες με κατά κεφαλή ΑΕΠ υψηλότερο του 60% του μέσου όρου της ΕΕ-27				Δύναται να χρησιμοποιηθεί
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης		35%	45%	

Κεντρικής Μακεδονίας		35%	45%	ο κανονισμός του γενικού de minimis, με ένταση ενίσχυσης έως και 65% των επιλέξιμων δαπανών, εφόσον αιτιολογείται από την τοπική στρατηγική.
Θεσσαλίας		35%	45%	
Ηπείρου		35%	45%	
Δυτικής Ελλάδας		35%	45%	
Πελοποννήσου		35%	45%	
Βορείου Αιγαίου		35%	45%	
Περιοχές «γ» αραιοκατοικημένες περιοχές και σε περιφέρειες NUTS3 ή τμήματα αυτών που έχουν χερσαία σύνορα με χώρα εκτός του ΕΟΧ ή της ΕΖΕΣ				
Στερεά Ελλάδα	Ευρυτανία	25%	35%	
	Καστοριά	25%	35%	
Δυτική Μακεδονία	Φλώρινα	25%	35%	
Πρώην περιοχές «α» (περίοδος έως 31/12/2017)				

Δυτική Μακεδονία	Γρεβενά	25%	35%
	Κοζάνη	25%	35%
Ιόνια Νησιά		25%	35%
Κρήτη		25%	35%
Πρώην περιοχές «α» (περίοδος από 1/1/2018 έως και 31/12/2020)			
Δυτική Μακεδονία	Γρεβενά	20%	30%
	Κοζάνη	20%	30%
Ιόνια Νησιά		20%	30%
Κρήτη		20%	30%
Μη προκαθορισμένες περιοχές «γ»			
Αττική		20%	30%
Στερεά Ελλάδα	Βοιωτία	20%	30%
	Φθιώτιδα	20%	30%
	Εύβοια	20%	30%
	Φωκίδα	20%	30%
Νότιο Αιγαίο		20%	30%

14 Το μέγιστο ποσοστό ενίσχυσης διαμορφώνεται βάσει του ανώτατου ποσού ενίσχυσης, το οποίο δε θα πρέπει να υπερβαίνει τις 200.000 € την τριετία. Για παράδειγμα, εάν χρησιμοποιηθεί το ανώτερο όριο έντασης ενίσχυσης που επιλέγεται βάσει κανονισμού de minimis = 65% των επιλέξιμων δαπανών και η επιχείρηση δεν έχει λάβει, κατά την

τριετία αναφοράς, από πουθενά αλλού ενίσχυση βάσει de minimis, ο συνολικός προϋπολογισμός ενός έργου μπορεί να ανέρθει έως περίπου 308 χιλ.

€, ενώ με επιλεχθείσα ένταση ενίσχυσης = 50% των επιλέξιμων δαπανών, ο συνολικός προϋπολογισμός μπορεί να ανέλθει έως 400 χιλ. €.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ CLLD/LEADER

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Α: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ						25%		
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ / ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΒΑΘΜΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ		ΕΓΤΑΑ	ΕΤΘΑ	ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΣ
A.1	Μόνιμος πληθυσμός ορεινών ή νησιωτικών περιοχών της περιοχής παρέμβασης	Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου, ως νησιωτική περιοχή θεωρείται το σύνολο των νησιών της χώρας εκτός Κρήτης και Εύβοιας και για την ορεινότητα σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268.	Πληθυσμός ορεινών ή νησιωτικών περιοχών της περιοχής παρέμβασης/1000	0 - <10	0	5%	0%	4%
				≥10 - <50	50			
				≥50 - <100	75			
				≥100	100			
A.2	Ποσοστό μόνιμου πληθυσμού των ορεινών ή νησιωτικών περιοχών, προς το συνολικό πληθυσμό της περιοχής	Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου, ως νησιωτική περιοχή θεωρείται το σύνολο των νησιών της χώρας εκτός Κρήτης και Εύβοιας και για την ορεινότητα σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268.	Μόνιμος Πληθυσμός ορεινών ή νησιωτικών περιοχών της περιοχής παρέμβασης/Συνολικό μόνιμο πληθυσμό περιοχής παρέμβασης	0% - <10%	0	5%	0%	4%
				≥10% - <50%	50			
				≥50% - <75%	75			
				≥75%	100			
				0% - <10%	0			
				≥10% - <50%	50			

A.3	Ηλικιακή διάρθρωση	Μόνιμος πληθυσμός <35 ετών προς τον αντίστοιχο >55	Μόνιμος πληθυσμός <35 ετών / Μόνιμος πληθυσμός >55 ετών	≥50% - <75%	75	7%	7%	5%
				≥75%	100			
A.5	Απασχόληση στον πρωτογενή τομέα (γεωργία, δασοκομία, αλιεία)	Απογραφή 2011. (Ποσοστό Απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα σε σχέση με τους συνολικά απασχολούμενους)	Απασχολούμενοι στον πρωτογενή τομέα / Σύνολο απασχολούμενων	0 % - <5%	0	5%	0%	4%
				≥5% - <15%	50			
				≥15% - <20%	75			
				≥20%	100			
A.6	Ποσοστό περιοχών NATURA 2000	Ποσοστό κάλυψης της έκτασης της περιοχής παρέμβασης από περιοχές NATURA 2000, σύμφωνα με το ψηφιακό υπόβαθρο http://geodata.gov.gr/dataset/to-diktuo-natura-2000-kai-prostateuomenes-periokhes	Έκταση περιοχών NATURA 2000 εντός της περιοχής παρέμβασης / Συνολική έκταση περιοχής παρέμβασης	0 % - <5%	0	3%	0%	1%
				≥5% - <15%	50			
				≥15% - <25%	75			
				≥25%	100			
			Αλιευτικές Λιμενικές Υποδομές	<2	0			
				≥2	10			
				Όχι	0			

A.7	Εξάρτηση από την αλιεία & υδατοκαλλιέργεια	Θαλάσσια Αλιεία	Ιχθυόσκαλα	Ναι	10	0%	12%	5%
			Αριθμός σκαφών	<50	0			
				50-150	7,5			
				151-300	15			
				301-450	22,5			
				>450	30			
		Υδατοκαλλιέργεια	Υπαρξη Σχεδίου ΠΟΑΥ / Οστρακοκαλλιέργεια	Όχι	0			
				Ναι	10			
			Μονάδες (Πάχυνσης, Ι.Χ.Σ., Χερσαίες Μονάδες)	<3	0			
				3	7,5			
				4-6	15			
		7-9		22,5				
		>10	30					
		Μεταποίηση	Μονάδες Μεταποίησης (εκτός συσκευαστηρίων)	Όχι	0			
				Ναι	10			

A.8	Εξέλιξη της απασχόλησης που σχετίζεται με την αλιεία στην περιοχή	Απογραφές 2001 και 2011	Σύγκριση αριθμού απασχολούμενων στην αλιεία μεταξύ 2001 και 2011	Μείωση	100	0%	3%	1%
				Αύξηση <10%	50			
				Αύξηση ≥10%	0			
A.9	Πληθυσμιακή πυκνότητα	Απογραφή 2011 - Μόνιμος πληθυσμός	Συνολικός μόνιμος πληθυσμός / Συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης ΕΤΘΑ	≤60	100	0%	3%	1%
				>60 - ≤83	67			
				>83 - ≤150	33			
				>150	0			

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Β: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ				45%
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΒΑΘΜΟΥ / ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	ΒΑΘΜΟΣ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ
B.1	Επάρκεια ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης	Αξιοπιστία - επικαιρότητα στοιχείων και πηγών	0-40	5%
		Τεκμηρίωση συμπερασμάτων υφιστάμενης κατάστασης με τα στοιχεία που παρατίθενται	0-60	
B.2	Επάρκεια διαβούλευσης σχετικά με την εκπόνηση της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης	Επάρκεια διαβούλευσης με τοπικούς φορείς ανά τομέα, όπως περιβάλλον, πολιτισμός, Τοπική Αυτοδιοίκηση, κοινωνική συνοχή, μεταποίηση, οργάνωση δικτύων κλπ (5 μονάδες για κάθε διαβούλευση με φορείς ανά διαφορετικό τομέα, με μέγιστο 50 μονάδες)	0-50	6%
		Διαβούλευση με τον τοπικό πληθυσμό. Βαθμολογείται το ποσοστό κάλυψης των ΟΤΑ της περιοχής παρέμβασης του ΤΠ με αναγωγή στις 50 μονάδες (50 μονάδες X ποσοστό κάλυψης)	0-50	
B.3	Επάρκεια της ανάλυσης	Επάρκεια ανάλυσης σε σχέση με τα συμπεράσματα της υφιστάμενης κατάστασης	0-30	6%
		Ύπαρξη κλαδικών - τομεακών αναφορών για την περιοχή παρέμβασης	0-30	

	S.W.O.T.	Ύπαρξη συγκεκριμένων γεωγραφικών αναφορών για επιμέρους ενότητες της περιοχής παρέμβασης	0-40	
B.4	Καθορισμός θεματικών κατευθύνσεων του τοπικού προγράμματος και συσχέτισμός αυτών με τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή του	Σαφής καθορισμός θεματικών κατευθύνσεων	0-40	8%
		Συσχέτιση των θεματικών κατευθύνσεων του Τοπ. Προγ. με τα αποτελέσματα της ανάλυσης SWOT	0-40	
		Συσχέτιση των θεματικών κατευθύνσεων με τα ποσοτικοποιημένα αποτελέσματα του τοπικού προγράμματος	0-20	
Εξειδίκευση των δράσεων της		Περιεχόμενο δράσεων στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης και επάρκεια εξειδίκευσης	0-40	
		Περιβαλλοντική διάσταση των προτεινόμενων δράσεων (10 βαθμοί χορηγούνται όταν προβλέπονται δράσεις με περιβαλλοντική θεματική κατεύθυνση. Σε διαφορετική περίπτωση το κριτήριο βαθμολογείται με 0 βαθμούς)	0-10	
		Κοινωνική διάσταση των προτεινόμενων δράσεων (10 βαθμοί χορηγούνται όταν προβλέπονται δράσεις με κοινωνική θεματική κατεύθυνση. Σε διαφορετική περίπτωση το κριτήριο βαθμολογείται με 0 βαθμούς)	0-10	

B.5	στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης	Καινοτόμος χαρακτήρας προτεινόμενων δράσεων - δικτύωση / συνεργασία κλάδων και φορέων (20 βαθμοί χορηγούνται όταν το ποσοστό προϋπολογισμού των εν λόγω δράσεων είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 10%. Σε διαφορετική περίπτωση το κριτήριο βαθμολογείται με 0 βαθμούς)	0-20	10%
		Έργα συνεργασίας που θα συμμετέχει η ΟΤΔ (0 βαθμοί για ένα προσχέδιο συνεργασίας, 20 βαθμοί για περισσότερα του ενός)	0-20	
B.6	Συνέργεια και συμπληρωματικότητα	Συνέργεια Συμπληρωματικότητα προτεινόμενων δράσεων του τοπικού προγράμματος	0-40	6%
		Πολυταμειακή προσέγγιση (ΕΓΤΑΑ - ΕΤΘΑ) (ύπαρξη 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί)	0-20	
		Συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις περιοχής	0-40	
B.7	Χρηματοδοτικό πλάνο τοπικού προγράμματος	Ισόρροπη κατανομή των πόρων σε σχέση με τους στόχους του τοπικού προγράμματος	0-50	4%
		Ποσοστό ίδιας συμμετοχής στο συνολικό κόστος του Τ.Π. (<20%: 0 βαθμοί, 20% - 30%: 25 βαθμοί, >30%: 50 βαθμοί)	0-50	

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Γ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΡΕΑ - ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ					30%	30%
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ / ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΒΑΘΜΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΓΙΑ ΝΕΕΣ ΟΤΔ
Γ1	Συμμετοχή εκπροσώπων οικονομικών και κοινωνικών ομάδων της περιοχής στο	Συμμετοχή στο μετοχικό / εταιρικό κεφάλαιο του φορέα που υποβάλλει	Συμμετοχή Α' Βαθμού Τοπ. Αυτοδιοίκησης (Συμμετοχή όλων των ΟΤΑ Α' Βαθμού της περιοχής παρέμβασης εκτός ΠΕΔ: 20 βαθμοί. Συμμετοχή μέρους των ΟΤΑ Α' Βαθμού και της ΠΕΔ: 10 βαθμοί. Διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/20	4%	6%
			Συμμετοχή Β' Βαθμού Τοπ. Αυτοδιοίκησης (Συμμετοχή όλων των ΟΤΑ Β' Βαθμού της περιοχής παρέμβασης: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί. Η συμμετοχή συλλογικών οργάνων των ΟΤΑ Β' Βαθμού δεν λαμβάνεται υπόψη στη βαθμολόγηση)	0/10		

	εταιρικό σχήμα του φορέα	την πρόταση	Αγροτικών / Αλιευτικών φορέων (συνεταιρισμών, ενώσεων, συλλόγων κλπ) (Μονοταμειακά προγράμματα: Συμμετοχή τουλάχιστον ενός αγροτικού / αλιευτικού φορέα: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί. Πολυταμειακά προγράμματα: Συμμετοχή τουλάχιστον ενός αγροτικού και ενός αλιευτικού φορέα: 20 βαθμοί, συμμετοχή ενός αγροτικού ή ενός αλιευτικού	0/20		
			φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)			
			Εμπορικών φορέων (επιμελητήρια, συλλόγων κλπ) (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/20		
			Περιβαλλοντικών φορέων			

			(Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/10		
			Κοινωνικών φορέων (γυναίκες, ΑΜΕΑ, νέοι κλπ) (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/10		
			Πολιτιστικών φορέων (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/10		
Γ2	Συμμετοχή εκπροσώπων οικονομικών και κοινωνικών ομάδων της περιοχής στο επίπεδο λήψης αποφάσεων (ΕΔΠ)		Συμμετοχή Α' Βαθμού Τοπ. Αυτοδιοίκησης (Συμμετοχή ΟΤΑ Α' Βαθμού της περιοχής παρέμβασης: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/20	4%	6%
			Συμμετοχή Β' Βαθμού Τοπ.Αυτοδιοίκησης (Συμμετοχή όλων των ΟΤΑ Β' Βαθμού της περιοχής παρέμβασης: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί. Η	0/10		

			συμμετοχή συλλογικών οργάνων των ΟΤΑ Β' Βαθμού δεν λαμβάνεται υπόψη στη βαθμολόγηση)			
			Αγροτικών / Αλιευτικών φορέων (συνεταιρισμών, ενώσεων, συλλόγων κλπ) (Μονοταμειακά προγράμματα: Συμμετοχή τουλάχιστον ενός αγροτικού / αλιευτικού φορέα: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί. Πολυταμειακά προγράμματα: Συμμετοχή τουλάχιστον ενός αγροτικού και ενός αλιευτικού φορέα: 20 βαθμοί, συμμετοχή ενός αγροτικού ή ενός αλιευτικού φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/20		
			Εμπορικών φορέων (επιμελητήρια, συλλόγων κλπ) (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 20	0/20		

			βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)		
			Περιβαλλοντικών φορέων (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/10	
			Κοινωνικών φορέων (γυναίκες, ΑΜΕΑ, νέοι κλπ) (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/10	
			Πολιτιστικών φορέων (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/10	
			Επάρκεια κτιριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Υφιστάμενη κτιριακή εγκατάσταση και εξοπλισμός για το σύνολο των στελεχών του οργανογράμματος της ΟΤΔ: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0	0-20	

Γ3	Ετοιμότητα υλοποίησης του σχεδίου		βαθμοί)		6%	9%
			Πιστοποίηση φορέα μέσω διεθνών προτύπων (Υπαρξη πιστοποίησης: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί)	0/20		
		Στελέχη που απασχολούνται στο φορέα και για τα οποία υπάρχει δέσμευσή του για την απασχόλησή τους στην ΟΤΔ από την έναρξη υλοποίησης του ΤΠ.	Βασικός υπηρεσιακός πυρήνας (για κάθε ειδικότητα ΠΕ ή ΤΕ δίνονται 20 μονάδες με μέγιστο τους 60 βαθμούς)	0-60		
Γ4	Καθαρή θέση του φορέα	Στοιχεία ισολογισμού 1/1 - 31/12/2015 ή για τις νεοσύστατες εταιρείες, το μετοχικό τους κεφάλαιο.	Για κάθε 25.000€ καθαρή θέση δίδονται 10 μονάδες, με μέγιστο το 100.	0-100	4%	6%

Γ5	Δείκτης ρευστότητας (ισολογισμός 1/1 - 31/12/2015)	(κυκλοφορούν ενεργητικό + μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού) / (βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις + μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού). Ελάχιστος βαθμός το μηδέν (0) και μέγιστος το εκατό (100). Δείκτης ρευστότητας ≤ 0,9: 0 βαθμοί.	$\{(Δείκτης\ ρευστότητας - 0,90) \times 100\}$ X 5 μονάδες	0-100	2%	3%

Γ6	Ποσοστό δημόσιας δαπάνης νομικών δεσμεύσεων ως προς τη συνολική δημόσια δαπάνη του Τ.Π. μέχρι και στις 31/12/2015.	Στον υπολογισμό του ποσοστού δεν λαμβάνεται υπόψη το Μέτρο που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες. Στην περίπτωση υλοποίησης και Τ.Π. Αλιείας το ποσοστό υπολογίζεται αθροιστικά και για τα δύο προγράμματα.	Μέγιστος βαθμός οι 100 μονάδες και ελάχιστος μηδέν (0). Ο βαθμός θα ισούται με το ποσοστό του κριτηρίου.	0-100	3%	0%

Γ7	Ποσοστό δημόσιας δαπάνης πληρωμών ως προς τη συνολική δημόσια δαπάνη του Τ.Π. ως την 31/12/2015.	Στον υπολογισμό του ποσοστού δεν λαμβάνεται υπόψη το Μέτρο που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες. Στην περίπτωση υλοποίησης και Τ.Π. Αλιείας το ποσοστό υπολογίζεται αθροιστικά και για τα δύο προγράμματα.	Εφαρμόζεται ο τύπος: (Ποσοστό απορρόφησης μείον 30%) X 2 μονάδες. Μέγιστος βαθμός οι 100 μονάδες και ελάχιστος μηδέν (0).	0-100	5%	0%
Γ8	Αριθμός έργων διακρατικής ή διατοπικής συνεργασίας που συμμετείχε η ΟΤΔ κατά την	Στην περίπτωση υλοποίησης και Τ.Π. Αλιείας ο αριθμός των έργων υπολογίζεται	Συμμετοχή σε σχέδιο συνεργασίας ως συντονιστής ή εθνικός συντονιστής (Σε θετική απάντηση: 50 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί) Συμμετοχή σε διατοπικό ή διακρατικό σχέδιο ως εταίρος (εκτός συντονιστή) (Σε θετική απάντηση: 30 βαθμοί, διαφορετικά	0/50	2%	0%

	4η Προγραμματική Περίοδο	αθροιστικά και για τα δύο προγράμματα.	0 βαθμοί)			
			Συμμετοχή σε επιπλέον διακρατικό ή διατοπικό σχέδιο (Σε θετική απάντηση: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί)	0/20		

4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1. ΜΕΓΑΛΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Πολιτικές	2014-2020 εκατ. ευρώ	2007-2013 εκατ. ευρώ	Διαφορά
1. ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	450.763	446.310	+1%
Ανταγωνιστικότητα	125.614	91.495	+37%
Συνδέοντας την Ευρώπη	19.300	12.783	+51%
Πολιτική συνοχής	327.145	354.815	-8%
2. ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ	373.179	420.682	-11%
ΚΑΠ: άμεσες δαπάνες, αγορά	277.851	318.820	-13%
Αγροτική ανάπτυξη	84.936	95.741	-11%
3. ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ	15.686	12.366	+27%
4. Η ΕΕ ΩΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΝ	58.704	56.815	+3%
5. ΔΙΟΙΚΗΣΗ	61.629	57.082	+8%
ΣΥΝΟΛΟ	959.988	994.176	-3%
Ποσοστό του Ακαθ. Εθνικού Εισοδήματος	1,00	1,12	

Πηγή στοιχείων: http://ec.europa.eu/budget/mff/index_en.cfm

Πίνακας 2.
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΠΛΑΙΣΙΟΥ 2014-2020 (τρέχουσες τιμές, εκ. €)

	ΕΕ-28	ΕΛΛΑΔΑ
1. Ταμείο Συνοχής (χωρίς το «Συνδέοντας την Ευρώπη»)	63.622,50	3.249,80
2. Μεταφορά στο «Συνδέοντας την Ευρώπη»	11.305,90	580,00
3. Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	185.374,40	7.201,00
4. Περιφέρειες σε Μετάβαση	35.701,30	2.595,60
5. Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	55.780,10	2.595,60
6. Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία	10.228,80	231,70
7. Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων	3.211,20	171,50
Σύνολο Πολιτικής Συνοχής (1-7)		16.390,40
Αγροτική Ανάπτυξη	95.577,50	4.196,00
Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	7.404,80	250,00
		20.836,40

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Διάγραμμα απορρόφησης

Το διάγραμμα απορρόφησης, παρουσιάζει την διαχρονική απορρόφηση του ΕΣΠΑ ανά τρίμηνο. Απεικονίζονται οι διαστάσεις της κοινοτικής συνδρομής και της δημόσιας δαπάνης. Κάνοντας mouse-over πάνω από το αντίστοιχο σημείο τριμήνου, ο χρήστης μπορεί να δει το ακριβές ποσό.

5. ΣΥΝΟΨΗ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα οικονομική συγκυρία είναι προφανής η δυσκολία χρηματοδότησης των επιχειρήσεων. Παρόλα αυτά πάρα **πολλές επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους και μορφής έχουν πραγματοποιήσει έστω και μία επένδυση**. Ειδικότερα, για τις αιτήσεις στα αναπτυξιακά προγράμματα, όπως αναφέρθηκε και στην παρούσα μελέτη, είναι πάρα πολλές, επαληθεύοντας την ανάγκη των επιχειρήσεων να ενισχυθούν με όποιο τρόπο είναι δυνατό.

Από την τρέχουσα μελέτη γίνεται αντιληπτό ότι **οι τρόποι χρηματοδότησης των επιχειρήσεων είναι πεπερασμένοι και η πλειοψηφία των χρηματοδοτικών εργαλείων είναι ανταποδοτικοί**. Το κάθε εργαλείο χρηματοδότησης έχει δομημένο ανταποδοτικό τρόπο για να λάβει τα κεφάλαια που δανείζει η επιχορηγεί κατά τι αυξημένα. Το μοναδικό εργαλείο χρηματοδότησης το οποίο δεν ζητά αξιώσεις από είναι οι κρατικές επιχορηγήσεις που δίνονται μέσω των παραπάνω προγραμμάτων που αναφέρθηκαν αναλυτικά.

Ο τρόπος χρηματοδότησης μέσω των χρηματοδοτικών προγραμμάτων καθίσταται βέβαια μια μακροχρόνια και πολύπλοκη διαδικασία, κατά την οποία το γραφειοκρατικό μοντέλο διοίκησης του Ελληνικού κράτους καθιστά δύσκολη την εκταμίευση των κονδυλίων για τις επενδύσεις που εντάσσονται στα παραπάνω.

Μια από τις πλέον χρονοβόρες διαδικασίες στην αίτηση υπαγωγής της υποψήφιας επένδυσης είναι τα δικαιολογητικά, τα οποία ζητούνται για την ένταξη στο εκάστοτε πρόγραμμα. Πολλές φορές έχει λάβει χώρα **η απόρριψη επένδυσης για αστείους λόγους όπως η μη προσκόμιση δικαιολογητικού με πλέον πρόσφατη ημερομηνία ψηφιακής υπογραφής ή λόγω έλλειψης αριθμού από Αριθμό Φορολογικού Μητρώου σε μια εκ των υπευθύνων δηλώσεων που επισυνάπτονται στα δικαιολογητικά**. Καθίσταται σαφές ότι είναι αναγκαίο **να περιοριστεί η γραφειοκρατική προσέγγιση** τουλάχιστον όσο αφορά την διευκόλυνση των επενδυτών για να επανεκκινήσουν την υφεσιακή Ελληνική οικονομία.

Κάθε ένα πρόγραμμα έχει τον δικό του χαρακτήρα και αποσκοπεί στην ενίσχυση ορισμένων κλάδων που χαρακτηρίζονται από τους Ευρωπαϊκούς θεσμούς ότι χρίζουν ενίσχυσης, είτε λόγω γεωγραφικής περιοχής είτε για την ενίσχυση ορισμένων κλάδων αιχμής για την ελληνική οικονομία.

Τα αναπτυξιακά προγράμματα, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, χαρακτηρίζονται από πολυπλοκότητα, η οποία τα καθιστά «μη προσεγγίσιμα» από τον μέσο Έλληνα επιχειρηματία που δεν διαθέτει την αρμόδια κατάρτιση ώστε να αυξήσει την

αποδοτικότητα και παραγωγικότητα της επιχείρησής του , αφού η γραφειοκρατία τον οδηγεί σε αποστροφή από τον κρατικό μηχανισμό επιχορήγησης.

Δεν αρκεί λοιπόν ένα αναπτυξιακό πλαίσιο για να μπορέσει να προσελκύσει η Ελλάδα επενδυτές. **Είναι απαραίτητο να λειτουργήσει ολόκληρο το κράτος υπό καθεστώς ενός υγιούς αναπτυξιακά περιβάλλοντος με σταθερούς φορολογικούς συντελεστές και κείμενες διατάξεις που να μην επηρεάζουν τους επενδυτές στο έργο υλοποίησης επενδύσεων, μειωμένη γραφειοκρατία και διευκόλυνση των ενδιαφερομένων.** Εξάλλου, υπάρχει πληθώρα νομικών δομών και επενδυτικών σχημάτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την οργάνωση και εγκατάσταση μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Ελλάδα.

Είναι πολύ σημαντικό **η πολιτική ηγεσία να έχει την ουσιαστική βούληση όχι μόνον να θεσμοθετεί νέα μέτρα αλλά και να τα εφαρμόζει μέχρι τέλους** και στη συνέχεια να κάνουν το ίδιο και τα κατώτερα στρώματα της διοίκησης που φέρουν ουσιαστικά το βάρος της υλοποίησής τους.

Τέλος, **η πολιτική διοίκηση** που θα έχει τη βούληση, αλλά και τα μέσα να παρέχει δημόσια υπηρεσία με ταχύτητα και ποιότητα, καταπολεμώντας την γραφειοκρατία, **θα πρέπει να αντιμετωπίζει τον υποψήφιο επενδυτή, ως σύμμαχο και συνεργάτη στην προσπάθεια της χώρας για μια υγιή ανάπτυξη και ένα μακροπρόθεσμο στρατηγικό αναπτυξιακό πλάνο.**

6. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

Ιστοσελίδες:

- <http://www.espa.gr>
- <http://www.mfa.gr>
- <http://ec.europa.eu>
- www.mindev.gov.gr
- <http://www.anaptyxi.gov.gr>
- <http://www.minfin.gr>
- <http://www.oaed.gr/anoikta-programmata>
- <https://ead.gr/information/leader-clld/>
- <https://kepa-anem.gr/>
- <https://www.ependyseis.gr/>
- <http://www.gsrt.gr>

Προκήρυξη καθεστώτος ενισχύσεων «Γενική Επιχειρηματικότητα» του αναπτυξιακού Ν. 4399/2016.

https://www.ependyseis.gr/anaptyxiakos/files/tropopoihsh_81550_gen_ep_070120.pdf

Προκήρυξη καθεστώτος ενισχύσεων « Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών επιχειρήσεων» Ν. 4399/2016.

https://www.ependyseis.gr/anaptyxiakos/files/ya_17012_16882_fekb433_140220.pdf

Προκήρυξη προγράμματος «Εργαλειοθήκη Ανταγωνιστικότητας για Μικρές και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις»

http://epan2.antagonistikotita.gr/uploads/20200219_2h_trop_prosklhshs_erg_antagon.pdf

Προκήρυξη προγράμματος «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του leader (ταπτοκ – τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων», «Αύξηση της απασχόλησης και της εδαφικής συνοχής»

https://ead.gr/wp-content/uploads/2017/09/invitation_CLLD_LEADER.pdf

https://ead.gr/wp-content/uploads/2017/09/fek_LEADER.pdf

Προκήρυξη προγράμματος «Πρώθησης στην αυτοαπασχόληση μέσω της οικονομικής ενίσχυσης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών 10.000 άνεργων ηλικίας 18-66 ετών»

<http://www.oaed.gr/documents/10195/1214512/%CE%91%CE%A5%CE%A4%CE%9F%CE%91%CE%A0%CE%91%CE%A3%CE%A7%CE%9F%CE%9B%CE%97%CE%A3%CE%97+10.000+%CE%91%CE%9D%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%9F%CE%99+%CE%97%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%99%CE%91%CE%A3+18-66+%CE%94%CE%97%CE%9C%CE%9F%CE%A3%CE%99%CE%91+%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%A3%CE%9A%CE%9B%CE%97%CE%A3%CE%97.pdf/598c5c4b-279c-466a-88a0-31ccbcbca4f6>

<http://www.oaed.gr/documents/10195/1214512/%CE%91%CE%A5%CE%A4%CE%9F%CE%91%CE%A0%CE%91%CE%A3%CE%A7%CE%9F%CE%9B%CE%97%CE%A3%CE%97+10.000+%CE%91%CE%9D%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%A9%CE%9D+%CE%97%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%99%CE%91%CE%A3+18-66+%CE%A6%CE%95%CE%9A.pdf/24417d94-3df4-446e-9b5d-6dba50c6bebf>

ΟΔΗΓΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

www.ependyseis.gr/news/odigos_elegchou_idiotikon_ependyseon_1.0.pdf

Βιβλία

- Υλικό κατάρτισης στη Δημιουργικότητα και καινοτομία για ευρωπαϊκούς οργανισμούς έρευνας και ανάπτυξης & μικρομεσαίες επιχειρήσεις, Εγχειρίδιο, European Commission, Designed by Yannis Voyatzopoulos
- Trainmor know more, Handbook in organizational Knowledge Management for European SMEs & R&D organisations.
- Οδηγός Διαχείρισης Οργανωτικής Γνώσης για τις Ελληνικές Επιχειρήσεις
- Πρακτικός Οδηγός για την Προοπτική Διερεύνηση σε Περιφερειακό Επίπεδο στην Ελλάδα, Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- Στρατηγική Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων σε συνθήκες κρίσης, Η προσέγγιση STRA. TECH. MAN. , Χαρης Μιχαήλ Βλάδος

